

Előterjesztés Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete ülésére

Tárgy: A Nagy Gyula Területi Múzeum 2022. évi beszámolója és 2023. évi munkaterve.

Tisztelt Képviselő-testület!

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról szóló 1997. évi CXL. Törvény (továbbiakban Törvény) a múzeumok működésével, a fenntartásával és irányításával kapcsolatosan az alábbiak szerint rendelkezik:

- a Törvény 42. § (4c) pontja alapján a múzeum " feladatait éves szakmai munka- és pénzügyi terv alapján végzi, tevékenységéről éves szakmai munkajelentést és pénzügyi beszámolót, valamint teljesítményértékelést készít."

- a fenntartó a Törvény 50. § (2a) pontjába foglaltak szerint „meghatározza és jóváhagyja a muzeális intézmény éves és középtávú feladatait, így különösen stratégiai tervét, munkatervét és beszámolóját, fejlesztési és beruházási feladatait,".

A Múzeum beszámolója és munkaterve jelen előterjesztés mellékleteit képezik, amelyek terjedelmük miatt elektronikus formában is megtekinthetők a város (www.oroeháza.hu) honlapján a postázást követően.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az alábbi határozati javaslat elfogadására!

Határozati javaslat:

Orosháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a Nagy Gyula Területi Múzeum vezetőjének 2022. évre vonatkozó szakmai beszámolóját és 2023. évre vonatkozó munkatervét.

Végrehajtásért felelős: Dr. Burai Mihály jegyző a határozat közléséért

Határidő: azonnal

Orosháza, 2023. május 4.

Tisztelettel:

Józó Tamásné
igazgató

2022 évi beszámoló és 2023 évi munkaterv

Nagy Gyula Területi Múzeum

Orosháza

Általános összefoglaló

A Nagy Gyula Területi Múzeum Alapító Okiratában megfogalmazott feladatok:

17 települést (Orosháza, Gádos, Nagyszénás, Csorvás, Kardoskút, Gerendás, Csanádapáca, Pusztaföldvár, Tótkomlós, Békéssámsón, Végegyháza, Kaszaper, Nagybánhegyes, Mezőkovácsháza, Battonya, Mezőhegyes, Medgyesegyháza) magába foglaló gyűjtőkörrel rendelkező területi múzeumként működünk. Ennek megfelelően végeztük a tudományos és közművelődési munkákat, valamint a feltáró és gyűjteményi tevékenységet is. Kiállításaink nagyrészt ehhez kapcsolódóan jöttek létre.

Küldetésnyilatkozat

„A tudás esély, a család egység, a múzeum kapocs”

A múzeumok megőrzik, interpretálják és fejlesztik az emberiség természeti és kulturális örökségét.¹

Múzeumunk Orosháza város társadalmának fejlődése érdekében gondoskodik a gyűjteményéről, amely az ismeretek megalapozásának és bővítésének elsődleges bizonyítékait őrzi.

Képeseknek kell lennünk kapcsolatot teremteni az egyénnel, a családdal annak érdekében, hogy elősegítsük a természeti és társadalmi kihívásokra adható reakciókat, reflexiókat. A múltból merítkezve, a múlt értékeinek felhasználásával, a változtatás képességével szembenézni az új kihívásokkal. Célunk az identitás erősítése.

Elsődleges feladatunk a gyűjteményeinkben található tárgyi és szellemi örökség kutatása, tudományos megalapozottságú újraértelmezése, kiállítása, és közzé tétele.

El kell érni, hogy a társadalom minden rétege számára hozzáférhetőek legyünk.

A Múzeum célja

A Múzeum a kulturális javak tudományosan rendszerezett gyűjteményeiből álló muzeális

¹ ICOM Múzeumok etikai kódexe In.: <http://www.ace.hu/icom/PDF/etika.pdf> (2019.december 2.)

intézmény, amely a kulturális javakat és a szellemi kulturális örökség elemeit tudományos, örökségvédelmi, oktatási és ismeretátadási céllal gyűjti, megőrzi, feldolgozza, kutatja és kiállítja, továbbá egyéb formákban közzé teszi. Tevékenységével elősegíti a természeti, társadalmi, művészeti, kulturális és tudományos összefüggések kutatását, megértését, nyomon követi azok jelenkori változásait és folytonos művelődésre ösztönöz.

A múzeum átfogó céljai:

- múzeumi gyűjtemény digitalizálása
- virtuális kiállítások, digitális tartalmak előállítása
- HUNTEKA adatbázis építése
- egész életen át tartó tanulás támogatása, különös tekintettel a formális oktatásban résztvevők számára,
- helytörténeti kutatások támogatása, helytörténeti műhely létrehozása
- együttműködés a helyi intézményekkel, civil szervezetekkel
- területi kapcsolati háló tovább építése
- a múzeum közösségi szerepének erősítése
- szakmailag felkészült, innovatív, elhivatott munkatársak vegyenek részt a múzeumi célok elérésében

I. Szolgáltatási feladatok

A múzeumban dolgozó szakemberek gyűjtő-nyilvántartó és feldolgozó-bemutató tevékenységük során keresik az összefüggéseket, és eredményeiket előadások, kiállítások, tanulmányok írásával juttatják el a szakma, és a széles nagyközönség elé. Ebben a folyamatban együtt dolgoznak a múzeumpedagógussal.

Minden múzeum életében központi helyet foglal el a gyűjtemény, melynek védelme elsődleges feladata a múzeumban dolgozó szakembereknek. Feladatunk tehát a gyűjtemény védelme, és a belőle kinyerhető információ különböző szinteken történő átadása. Munkakapcsolatban állunk az óvodákkal, általános- és középiskolákkal, egyetemekkel és kutatóintézetekkel határainkon belül és kívül egyaránt, miként a társintézményekkel, civil szervezetekkel is. Orosházán kívül 16 településre kiterjedő gyűjtőterületünkön végzünk gyűjtő-, nyilvántartó-, feldolgozó- és bemutató munkát.

Az orosházi Nagy Gyula Területi Múzeumon belül hat gyűjtemény található (régészeti, néprajzi, történeti, irodalomtörténeti és képzőművészeti, iparművészeti). Ezek élén egyetemet

végzett szakemberek állnak, a gyűjtemények közül három jelenleg zárolt, gyűjteményezést nem folytathat (irodalomtörténet, képzőművészet, iparművészet). Az irodalomtörténeti gyűjtemény helyileg a Dózsa György utca 74. szám alatti, egykori Békés Megyei Irodalmi Gyűjteményben került elhelyezésre, míg a Képtárban található a képző- és iparművészeti gyűjtemény. Mindkettő kiállítóhelyként tagozódik szervezeti egységünkbe.

Az előző több, mint 20 évben az előkészítő raktárhelyiségben felgyűlt néprajzi, történeti anyag nyilvántartásba vétele nem történt meg. Ezt a szakmai hiányosságot most folyamatosan pótoljuk a szabályoknak megfelelően, ezért ezeket az anyagokat rendszerezni, azonosítani és gyarapodásba, ill. leltárba vesszük. A szakágak revíziójának gördülékeny lefolytatása szempontjából a jegyzőkönyvezéseket is elkezdtük.

A néprajzi gyűjteményünk szakmuzeológusaként Bézíné Purgel Nóra 2022. július végén jött vissza GYES-ről, így a szakág utóbbi években begyarapodott anyagainak feldolgozása is elkezdődött.

Régész kollégánk munkaviszonya 2022. március 18-án megszűnt, helyére új kollégát 2022. szeptember 1-től tudtunk alkalmazni.

A Városi Képtár közérdekű muzeális kiállítóhely. Nyitvatartási idejében 1-1 ember itt látja el a tárlatvezetői feladatokat.

Gyűjteményünk állagmegóvásában gyűjteménykezelőnk vesz részt, a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumban dolgozó kollégákkal egyeztetve.

A múzeum életében is egyre nagyobb szerepet és hangsúlyt kap az informatika. Intézményünk csatlakozott a Magyar Nemzeti Múzeum KDS projektjéhez, és elköteleződött a HunTéka digitális nyilvántartó rendszer mellett, miután a nyilvántartó rendszer kiépítése törvényileg kötelező. A rendszergazda tevékenységét vállalkozói szerződés keretein belül, külsősökkel oldjuk meg.

A múzeumi létben a bemenetet a gyűjtés és nyilvántartás, állagmegóvás képezi, míg a kimenet a feldolgozás, és a bemutatás – kiállítás, múzeumpedagógia, amely minden részében kötődik a szakmuzeológiai munkához. A múzeumpedagógia a közművelődés szintjén kapcsolódik be egy település – jelen esetben a kistérség (17 település) – tudatos nevelésébe, a helyi és nemzeti identitás fejlesztésébe, minden korosztályra kiterjedően.

1, Az intézmény szakmai terveinek megvalósulása

2021 novemberében az EMET NKA Igazgatósága Magyar Génius Program Ideiglenes Kollégiumához beadott pályázatunkon 96 355 175,- Ft vissza nem térítendő támogatást

nyertünk 2022 év elején. Az új állandó kiállítás megvalósítása minden erőforrásunkat igénybe veszi, ez a szakmai munka 2023. augusztus 31-ig, a záró elszámolás beadásáig minden energiánkat leköti.

A megvalósítás miatt a múzeum a látogatók előtt 2022 májusa óta zárva tart.

Folytattuk a gyűjteménykezelő szoftverbe (HunTéka) konvertált leltárkönyvek teljes ellenőrzését és a hibák javítását, mely mind a muzeológusok, mind az adatrögzítő részéről aprólékos és hosszú távú munkát kíván. A fellelt hibákat folyamatosan javítjuk.

Folytatódtak a digitalizálási stratégia által megfogalmazott feladatok, az év végén új szerződést kötöttünk a digitalizálásban részt vevő fotóssal. Ennek eredményeként a digitalizált állomány száma jelentősen növekedett. Ezen felül a pályázaton belül megvásárolt 3D szkennelőről történő digitalizálás elkezdődött, kiegészítve a síkszkennelőről és a fotós digitalizálással.

Gyűjteményünk közel kétszázezer darabot számlál, így ez a munka több évet vesz igénybe.

Továbbra is javaslattal élünk az Orosházi Települési Értéktárba.

Kiállítóhelyeinket a rezsiárak drasztikus emelkedése miatt télen zárva tartottuk.

2, Személyi háttér

Múzeumi státuszok száma tavaly júliusban fenntartói segítséggel 6,25 főre növekedett. A 6 órában felvett munkatársunk teremőri és takarítói feladatokat lát el, ami a szakmuzeológusok munkáját jelentősen megkönnyíti. A megyei múzeumi rendszerből egyik leghamarabb kilépő (2001) és így városi (területi) múzeummá lett múzeumként az állam nagyon csekély összeggel járul hozzá működésünkhöz, annak szinte teljes egésze a fenntartóra hárul.

2015 év márciusában életbe lépett a fémkeresős tevékenységet szabályozó rendelet. Ennek értelmében fémkeresős tevékenység csak együttműködési megállapodás keretein belül folytatható. Múzeumunk négy orosházi, Orosháza-környéki keresőssel kötött megállapodást ekkor, majd számuk 9 főre nőtt. Ennek következménye lett az intézmény fémleletekkel való erőteljes gyarapodása. 2018 év végére 20.000 darabos tárgyi anyag érkezett hozzánk, mely nehéz helyzet elé állított bennünket. A bejövő anyagot nyilván kell tartani, a tárgycsoportokat pedig fel kell dolgozni, hogy azok ne csak halott anyagok legyenek.

A múzeumi szakemberek munkája nem helyettesíthető, azonban a civil szektor bevonható a feldolgozás munkafolyamataiba. A fémkeresőzéssel foglalkozó civilek már nem csak a gyűjtő munkát végzik, hanem a nyilvántartó és a feldolgozó-bemutató munkában is együtt tevékenykednek velünk. Legnagyobb eredménynek talán az mondható el, hogy a bekerült

fémkeresős anyag 98%-a már begyáradott tételként van a múzeumban. Az előző évekhez képest, ez hatalmas eredmény.

Intézményünk nyilvántartásában szereplő kulturális javak revíziójáról szóló 51/2015. (XI.13.) EMMI rendelet alapján három gyűjteményben is revízióztunk. A képzőművészeti és iparművészeti gyűjtemény teljes anyagával elkészültünk, e gyűjteményi anyagoknál a tulajdonjogok tisztázása a következő nagy feladat. A 2018 óta esedékes régészeti gyűjtemény revízióját 2021-ben elkezdtük, ám a régész muzeológus személyében történt változás miatt ezt a tevékenységet újrakezdtük, és az ennek jelentős részét kitevő fémkeresős anyag 70%-ának revíziója elkészült a 2022-as év végéig, mely munkát 2023-ban is folytatjuk. Ebben a tevékenységben régészeti saját bevételből, megbízási szerződés keretén belül egy külsős munkatárs vesz részt.

II. Kiállítási tevékenység (bemutatás, tudományos kutatás, feldolgozás)

a) Az év folyamán több kiállítást valósítottunk meg. Ezek közül a felújítási munkálatok miatt egy időszak kiállítást rendeztünk a múzeumban, és egy vendégtárlatnak adtunk helyet. A régészeti-történeti vonatkozású tárlat nagy sikert aratott, a témája népszerű volt a diákok körében. A virtuális megjelenések világában létrehozott kiállításaink 2020 óta mindenki számára elérhetőek. Eddig összesen 6 tárlat tekinthető így meg. Az ingyenes felületen (Artsteps) létrehozott kiállításainknál szembesültünk azzal a ténnyel, hogy a látogatók számát már nem számolja, hiába nézi végig valaki a tárlatot, a nézettségi adatok nem változnak. Így a virtuális tárlatok nézettségi adatai nem valósak. Ezt a problémát reményeink szerint a pályázat keretén belül beszerzésre kerülő Q360 program használata megoldja a közeljövőben.

A Városi Képtárban található képzőművészeti és iparművészeti gyűjtemény ismét gyáradott. Képzőművészeti alkotásokból a Képtárban 5, a Városházi Galériában 4 időszak kiállítást valósítottunk meg.

A 2019-ben új helyre költözött Katonatorténeti kiállításunk a Kodolányi Egyetemen a Hajnal utcai evangélikus óvoda kiköltözése miatt időszakosan nem volt látogatható, azt lebontottuk.

A Gyopárosfürdő területén lévő víztoronyban rendezett kiállítást 2022 őszén részlegesen lebontottuk, annak teljes bontása, újragondolása, tervezése folyamatban van.

Kiállításaink:

1.	állandó kiállítás – Múzeum – lebontásra került	Viharsarok népe	Megnyitás éve: 2005. Megszűnés éve: 2022.
2.	állandó kiállítás – Múzeum – lebontásra került	Ki otthont adott Orosháza népének	Megnyitás éve: 2005. Megszűnés éve: 2022.
3.	állandó kiállítás – Múzeum – lebontásra került	Thék Endre Emléksarok (1842- 1919)	Megnyitás éve: 2020. Megszűnés éve: 2022.
4.	állandó kiállítás – Darvas Emlékház – lebontásra került	Darvas József Élete és munkássága	Megnyitás éve: 1979. Megszűnés éve: 2020.
5.	állandó kiállítás – Darvas Emlékház	Darvas József dolgozószobája és könyvtára	Megnyitás éve: 1987.
6.	állandó kiállítás – Képtár	Müller Miklós fotógyűjtemény	Megnyitás éve: 1996. felújítás: 2009.
7.	állandó kiállítás – Képtár	Csáki-Maronyák József	Megnyitás éve: 1996. felújítás: 2015.
8.	állandó kiállítás – Képtár	Boldizsár István	Megnyitás éve: 1996. felújítás: 2015.
9.	állandó kiállítás – Képtár	Bolmányi Ferenc	Megnyitás éve: 1996. felújítás: 2015.
10.	állandó kiállítás – Képtár	Kass János	Megnyitás éve: 2006. felújítás: 2015.
11.	állandó kiállítás – Képtár	Pap Gyula	Felújítás: 2015.
12.	állandó kiállítás – Képtár	Ujhelyi István	Felújítás: 2010.
13.	állandó kiállítás – Képtár	Báthory Júlia	Megnyitás éve: 2017.
14.	időszaki kiállítás – Múzeum	Fegyvertár kiállítás	Nyitva tartás ideje: 8 hét
15.	időszaki kiállítás – Múzeum	Facsar Mihály összeállított gyűjteményéből rendezett kiállítás	Nyitva tartás ideje: 4 hét
16.	időszaki kiállítás – Képtár	Mihály László „Szavak nélkül”	Nyitva tartás ideje: 7 hét

17.	időszaki kiállítás – Képtár	XXI. Szentesi Aktfotó Biennálé	Nyitva tartás ideje: 7 hét
18.	időszaki kiállítás – Képtár	Rozetta Üvegstúdió kiállítása	Nyitva tartás ideje: 31 hét
19.	időszaki kiállítás – Képtár	Varga László „Hétköznapi gondolatok”	Nyitva tartás ideje: 12 hét
20.	időszaki kiállítás – Képtár	Balogh Örsé festőművész és költő kiállítása	Nyitva tartás ideje: 14 hét
21.	állandó kiállítás – Múzeum – külső helyszín – lebontásra került	Katonatörténeti kiállítás	Kodolányi Egyetem
22.	állandó kiállítás – Múzeum – külső helyszín – részlegesen lebontásra került	Orosháza képekben	Gyopárosi víztorony
23.	időszaki kiállítás – Képtár – külső helyszín	Szenási Józsefné kiállítása	Városházi Galéria Nyitva tartás ideje: 9 hét
24.	időszaki kiállítás – Képtár külső helyszín	Bakk Csabáné, Bánlaki Dominika kiállítása	Városházi Galéria Nyitva tartás ideje: 18 hét
25.	időszaki kiállítás – Képtár külső helyszín	Szilágyi Cecília emlékkiállítás	Városházi Galéria Nyitva tartás ideje: 15 hét
26.	időszaki kiállítás – Képtár külső helyszín	Ujfalussy István 90. születésnapja alkalmából rendezett kiállítás	Városházi Galéria Nyitva tartás ideje: 4 hét

Látogatottság részletes adatai:

Statisztika		2022 - Múzeum		2022 - Képtár	
		Rendezvény száma – db	Résztevők száma – fő	Rendezvény száma – db	Résztevők száma – fő
Múzeumpedagógiai foglalkozások					
	óvodás	2	35	2	31
	általános iskolás	25	401	4	76

	középiskolás	4	91	1	15
	felsőoktatási intézmény hallgatói				
		31	527	7	122
Szabadidős gyermek- és felnőtt foglalkozások		1	13		
		1	13		
Inkluzív programok	Szociálisan hátrányos helyzetűeknek szóló programok			1	21
	Fogyatékos személyeket célzó programok			7	85
	Kisebbségeket célzó programok				
	Egyéb inkluzív programok				
	Múzeumandra gógiai programok				
				8	106
Közösségépítő programok	Nemzetiségeke t célzó programok	1	15		
	Külhoni magyaroknak szóló programok				
	Civil szféra	4	49		

	eseményei				
	Múzeumi baráti kör rendezvényei				
		5	64		
Tudásközvetítő programok	Magyar nyelvű tárlatvezetések	16	336		
	Idegen nyelvű tárlatvezetések	2	5		
	Múzeumi tudásközvetíté st célzó online multimédiás, virtuális alkalmazások				
	Múzeumi tudásközvetíté st célzó helyben elérhető multimédiás, virtuális alkalmazások				
	A gyűjteményekr e és a kiállításokra alapozott online inkluzív programok				
	A gyűjteményekr e és a kiállításokra alapozott			1	15

	helyben elérhető inkluzív programok				
		18	341	1	15
Múzeumi programok/rendezv ények együtt		55	945	16	243
Kiállítások látogatóinak száma			2006		1565
Virtuális kiállítások látogatóinak száma:			871		1428
Mindösszesen:			2877		2993

A virtuális kiállításokon elért látogatók száma ebből a múzeumban 871 fő, a képtárban 1428 fő volt 2022. december 31-ig. Ez a hibás működés ellenére is jelentős látogatószámot jelent a virtuális térben.

b) A Mozaikok c. sorozatunk megjelentetését papír alapon szüneteltetjük, a tanulmányokat online jelentetjük meg továbbra is, ezzel is költséget csökkentve. Emellett tananyagba illeszthető helytörténeti kiadványokon is dolgozunk. 2022-ben jelentős előre lépésként megjelent a *Mozaikok Online (MO) digitális kiadványunk* újabb két száma.

A kiadvány az alábbi linken érhető el: <http://mozaik.ngytm.hu/>

c) A megjelent első képes helytörténeti kiadványunk, az *Orosháza ceruzavégen* (Balogh Örsé rajzaival), továbbra is sikeresnek mondható, ahogyan a 2022. áprilisban kiadott *Csicsely László: „Őrizzük emlékét”* c. helytörténeti visszaemlékezés is, keresik a vásárlók.

d) Múzeumpedagógiai feldolgozás minden időszaki kiállításunkban van, a Fegyvertáras kiállításban több tematikus múzeumi órát is tartottunk.

Múzeumpedagógiai szolgáltatásaink közül kiemelkednek a táborok, a 2022-ben 1 régész tábor valósult meg. Táborainkra nagy igény mutatkozik, ahova nem csak az orosháziak, hanem a kistérségben élők is beíratják gyermekeiket.

Digitalizálás

A 2022-es évben folytatódtak a digitalizáláshoz kapcsolódó feladatok. Ez azon túl, hogy jogszabályban előírt kötelezettségünk, nagy előrelépést jelent, hiszen a kutatók által keresett anyagokat így már a forrásdokumentumok sérülése nélkül, digitális formában tudjuk biztosítani. A több száz tételből – így sok ezer oldalból – álló anyag már nem csak fizikai valójában áll rendelkezésünkre. Folytatódott a régészeti és a néprajzi gyűjtemény raktári elhelyezés szerinti digitalizálása, jelenleg az egyik néprajzi/történeti raktár C-D polcsorait digitalizáljuk. A digitalizálás több részletből tevődik össze. Oszloponként haladunk, a tárgyakat és a leürült polcokat szakszerűen letakarítjuk, amiket kell, azt ragasztjuk, esetenként kiegészítjük. Amíg a fotós dolgozik, addig a gyűjteménykezelő, előkészíti a tárgyakat. Ide tartozik még a nagymennyiségű dokumentum anyag, amit folyamatában szkennelünk.

Készen vagyunk a raktári jelzet szerinti A-B-C-D polcsorok tárgyaival. A teljesség igénye nélkül csak felsorolás-szintjén:

- Festett és natúr bőrrel bevont fa és kerámia kulacsok,
- kékfestő dúcok,
- két doboz kerámiafedő,
- csizmahúzó,
- borotvák, borotva tokok, dobozkák,
- mosófák, mángorlók,
- citerák, bőrduda, tekerőlant, furulya,
- ostorok, szíjak, hámok, séta és lovaglópálcák, juhászboto, nyergek, kaloda,
- láncok, lakatok,
- írótaáblák, tolltartók, iskolatáska,
- súlyok, mérlegek, varrógép,
- rádiók, hanglemezek, zenegép, fényképező gépek,
- hajszűtő vasak,
- órák fémből, fából, műanyagból, festett és festetlen,
- sziták, kasok, szakajtók, aszalók,
- krumpli törők, köpülők, szeparátorok, ruhasimítók,
- nagy mennyiségű ács és bognár eszköz,
- tájtékipák, övcsatok, pitykék, kukoricafosztók, pecsételők, koppantók, kézfűrók, kapatisztítók,
- birkanyíró ollók, kutyagerinc, tülök, tokmány,

- vasalók, zablák, kengyelek,
- gyertyaöntő formák,
- gyertyatartók üvegek.

2022-ben összesen 1094 db tárgy lett megtisztítva, konzerválva.

Az eddig lefotózott tárgyak száma 9600 db. A fotók száma ennél több, hiszen tárgyanként több fotó készül, minden nézetből 1-2 db.

III. A gyűjtemény gyarapítása és nyilvántartása

a) Régészet

A régész muzeológus munkaviszonya 2022 március 18-ával megszűnt, a helyére 2022. szeptember 1-től van új régész kollégánk. A tervbe vett revíziót újra kellett kezdeni, a gyűjtemény (fémkeresős anyag) 70%-ának revíziója megtörtént. Ez a munka még hosszabb ideig el fog tartani. A revízióval egyszerre, a nyilvántartásba vett anyagot lehetőleg egy helyre kell pakolni az átlátható raktározás szempontjait figyelembe véve.

A megfigyelési munkák ellátása folyamatos, a terepi munka továbbra is megoldott.

A HunTéka nyilvántartó rendszerbe átkonvertált tételek ellenőrzése folytatódott, elkezdődött a szakmai, tartalmi ellenőrzés.

b) Történet

A történész segédmuzeológus munkakörben nem volt változás. A 2019 szeptembere előtti időszakban a történeti gyűjtemény revíziója nagyrészt megvalósult, azonban az állomány nagysága és a váltás miatt ez a folyamat 2022-ben is folytatódott.

Ezen felül az évekkel ezelőtt bekerült tárgyak nyilvántartásba vétele, leltározása megkezdődött. A város helytörténetének szempontjából a legjelentősebb gyűjtést a 2022-ben elkezdett Koszorús Oszkár helytörténész visszaemlékezéseinek megörökítése jelenti. Ez a felmérhetetlen tudásanyag szakmai szempontból is az egyik legfontosabb feladatunk. Terveim szerint Koszorús Oszkár után Verasztó Antal helytörténész „tudásanyagát”, szellemi örökségét kezdjük gyűjteni, megörökíteni az utókor számára.

c) Néprajz

Néprajzos muzeológusunk 2022 nyarán visszajött GYES-ről dolgozni, így a néprajzi gyűjtemény feldolgozása is elkezdődött.

d) Képzőművészet, iparművészet, irodalomtörténet

Mindhárom gyűjtemény lezárt gyűjtemény, ami azt jelenti, hogy gyarapításuktól nem zárkozunk el, azonban arra csak az önkormányzaton keresztül van lehetőségünk. A meglévő állomány feldolgozása és digitalizálására kerül sor az ütemezési tervnek megfelelően.

IV. Pályázati tevékenység

Pályázati projektek bemutatása

Aktuális pályázatok:

1) A 2021-es év IV. negyedévének egyik kiemelkedő eseménye volt, hogy kiírásra került a **Magyar Génius Program** keretében (Nemzeti Kulturális Alap Igazgatóságához) az múzeumok állandó kiállításának felújítására irányuló pályázat. 2021. október 13.- november 30. között a pályázati anyagot elkészítettük, és benyújtottuk.

Altéma kódszáma: 650131/2

Pályázati cél: Állandó kiállítás előkészítése, létrehozása (múzeumpedagógiai, tartalomkövetítő és egyéb kommunikációs eszközök alkalmazásával) ; teljeskörű felújítása, vagy korszerűsítése. Támogatás esetén a megvalósított állandó kiállítás **fenntartási időtartama legalább 5 év.**

(A múzeum emeletén található 2005-ben átadott állandó kiállítás átalakítása és korszerűsítése, valamint Thék Endre állandó kiállítás létrehozása.

A pályázat benyújtását az indokolja, hogy a jelenlegi állandó kiállítás korszerűsítésre szorul, mind tartalmi, mind infrastrukturális szempontból. A XXI. századi kulturális elvárásoknak megfelelő virtuális elemekkel kibővített formában, mellyel a felnövekvő generáció kötődését erősítjük a városhoz. A helyi értékek és hagyományok bemutatásán keresztül fokozzuk a lokálpatriotizmusukat.

A Magyar Génius Program keretén belül most van lehetőségünk Orosháza nagy szülöttének Thék Endrének méltó emléket állítani.)

Támogatás formája: vissza nem térítendő támogatás.

Pályázat megvalósításának időtartama: 2021.12.01.-2023.12.31.

Saját forrás biztosítása: A pályázó részére kötelező saját forrás biztosítását és igazolását a kollégium nem írja elő.

A pályázatban igényelhető támogatás összege max. 100 000 000,- Ft/pályázat.

A pályázat elbírálása kétfordulós. Az első fordulót (minősítési eljárás) az MVMSZ végezte, a pozitív bírálatát követően befizettük a nevezési díjat az NKA részére.

2022 év elején eredmény is született, a pályázaton elnyert összeg a teljes megpályázott összeg: 96.355.175,- Ft

A fejlesztés bemutatása, szakmai jelentősége, közösségépítő hatása

A múzeum alapvető céljához, feladatainak teljesítéséhez az egyik legfontosabb eszköz az *állandó kiállítás*. Itt kaphatunk pillanatképeket a *város múltjáról*. Itt lelhetünk kapcsolódási pontokat személyes, *városhoz való kötődésünkről*. Ezen keresztül tovább indulhatunk a múzeumi gyűjtemény, a kutatások világába. Az elmúlt másfél évtizedben jelentős kutatások folytak az intézményben, amelyek eredményeit, valamint a társadalmi, technológiai változások figyelembevételével kívánjuk az állandó kiállítást megújítani és kiegészíteni.

A fejlesztés szakmai jelentősége, hogy Orosházán is *korszerű, interaktív múzeum* legyen, ahol felzárkózunk az országos múzeumok szolgáltatásainak színvonalához. Meglévő szakmai kvalitásaink megnyilvánulnak a kutatásainkban, melyek publikációja ezt bemutatja. A nyilvánosság egy szűkebb rétegét érjük el kiadványainkkal, sokkal szélesebb ismertséget érhetünk el az állandó kiállítással.

A fejlesztés eredményei kiemelik a múzeumi *attrakciót*, nagyobb média figyelmet tudunk szerezni ennek köszönhetően. Az emberek kíváncsiak az újra, amely a helyieket motiválja elsősorban. A turizmus szereplőivel felfrissítjük és intenzívebbé tesszük kapcsolatainkat. A turisták által lesz ismertebb a múzeum, hiszen a jó élmény szájról szájra terjed és ez nem lebecsülendő marketing eszköz.

Tervezett fejlesztés célja

Állandó kiállítás korszerűsítését és az új szemlélet mentén való létrehozását egyrészt a megváltozott társadalmi igények kívánják meg, míg másrészt az a sajátos örökség, hogy *Thék Endre, mint génius* méltán jelenjen meg az orosházi múzeum állandó kínálatában. A fejlesztés célja mindezekén túl a múzeum szolgáltatásaira igényt tartó, megváltozott igényű, fiatal közösség. Azok a célcsoportok, akiknek a vidéki identitása szempontjából Thék *életútja példaértékű*. A múzeum kapocs a generációk között, képes a jövő generációk nemzettudatát erősíteni, a múltunkban élt géniuszok példáján keresztül.

Célunk az, hogy a látogató minél több időt töltsön nálunk, ehhez szükséges az a szemléletváltás, amikor nem engedjük elmenni a látogatót „dolga végezetlenül”, hanem provokatívan kezdeményezzük az *aktív közreműködését*. A kiállítás során több olyan lehetőséget adunk a kezébe, amikor nem csak lehetőséget kínálunk, hanem cselekvésre

készítjük. Az interaktív pontokon több érzékszervre ható ingerekkel váltjuk ki ezt a reakciót. Ennek a fejlesztésnek köszönhetően a múzeum kilép jelenlegi kereteiből, élő, interaktív, *élményszerű kikapcsolódást* nyújt. A múzeummal szemben támasztott új igények készítenek bennünket arra, hogy a kiállításainkat megújítsuk, valamint bennünket, mint múzeumi szakembereket arra, hogy új szemléletünket, nyitottságunkat megélhessük.

Fejlesztés indokoltsága

A múzeum – Orosháza történetét bemutató – állandó kiállítása 2005-ben készült. Az épület adottságai nem optimálisak a megközelítés szempontjából. A kiállítás az emeleten található és az épületben nincs lift és nincs is mód jelentősebb átépítés nélküli beszerelésre. Ebből a jelenlegi helyzetből több ok is indokolja az állandó kiállítás átépítését. A kiállítás tartalma 16 éves. A mai elvárások már egészen mások. Annakidején a kiállítás alap gondolata az volt, hogy egy általános történeti bemutatásra törekedett, viszonylag kevés, a településhez kapcsolódó utalással. Mai felfogásunk és szemléletünk szerint sokkal inkább törekednünk kell a konkrét helyi történeti tárgyi és szellemi értékek bemutatására. *Múzeumunk Orosháza város és térsége egyetlen múzeumi közgyűjteménye.* A múzeumokkal kapcsolatos elvárások az elmúlt időszakban jelentősen megváltoztak. A helyi értékek bemutatására van nagyobb érdeklődés, amely számunkra *szemléletváltást* is eredményezett. Szem előtt kell tartanunk, hogy a hozzánk látogatók a város egyedi, sajátos *történeti, néprajzi, társadalmi lenyomatát* szeretnék megismerni.

A másik igen jelentős ok a technikai fejlődés, a múzeumi kiállításokban is jelenjenek meg *élményelemek, digitális tartalmak, interaktív felületek.* Ezen elvárásnak is meg kell feleljünk. Arról nem is beszélve, hogy ezen IKT eszközök a gyűjteményből származó tárgyi anyagok mellett lehetőséget nyújtanak arra, hogy a gyűjtemény bemutatása más formában is megvalósuljon. Mindezt a múzeumi gyűjtemény nyilvántartása, digitalizálása biztosítja.

Az épület sajátosságai hátrányosak azon látogatók számára, akik nem tudnak az emeletre felmenni, számukra interaktív felületen tudunk lehetőséget teremteni az állandó kiállítás megtekintésére.

Fejlesztés várható eredményei

- A múzeumban megújul az Orosháza történetét bemutató állandó kiállítás, korszerű infokommunikációs technikával, korszerű szemléleten keresztül bemutatva azt.
- E kiállítás részeként jön létre a Thék Endre emléktér. Thék életútja számos, a pályázatban megfogalmazott cél bemutatására alkalmas.
- Létrejön az állandó kiállítás digitális változata, Qulto Storytelling, Qulto 360, valamint a már

meglévő Qulto Edication használatával. A fejlesztés során képesek leszünk digitális tartalmakat interaktív formában létrehozni, valamint ezekhez kapcsolva virtuális kiállítások készítésére és publikálására.

- A múzeum társadalmi megítélése javulni fog, hiszen az újítások hatással lesznek a térség lakóira. A kiállítások mellett új és korszerűbb múzeumpedagógiai lehetőségeink is lesznek, amelyek lehetővé teszik a kiállításhoz kapcsolódó tartalmak alaposabb és élményszerűbb feldolgozását, több szintén.
- Az oktatási intézmények számára lehetőséget kínálunk a helytörténeti kapcsolódáshoz.
- Orosháza fürdőváros, Gyopárosfürdő népszerű turisztikai hely, közel a román és a szerb határ, sokan jönnek ide pihenni, ezzel a fejlesztéssel bővítjük a város kulturális kínálatát.
- Mindezen az eredmények pozitív hatással lesznek a múzeum látogatottságára és társadalmi hasznosulására.

Tervezett fejlesztés hatása

A fejlesztések több lehetőséget kínálnak arra, hogy hangsúlyosabban kiemeljük a vidéki identitás fontosságát, segítve a hozzánk látogatókat az önmeghatározásukban. Példaképet állítunk, mert az ember önmegvalósítását segíti, ha meg tudja élni a saját adottságait és lehetőségeit, akkor saját közegében képes lesz az önmegvalósításra. Thék példakép ebben, hiszen mindent megtett azért, hogy azzá váljon ami lett, és erre szülővárosa is büszke! Mindig hű maradt Orosházához, tanult és visszatért, Pesten lett sikeres, mégis szemmel tartotta az ipar fejlődését a városban, fontosnak ítélte a tanoncképzést és az első tanoncotthont itt hozta létre. Tetteivel megerősítette a lokálpatriotizmust, az egész életén át tartó tanulás fontosságát, a vidéki élet kiteljesedését. Ahhoz, hogy ki tudjon teljesedni, máshol kellett folytatnia munkásságát, de ezzel adott legtöbbet Orosházának, hiszen túllépett önmagán, a jövő generációjának is lehetőséget adva a saját életpályájuk megélésére.

Az állandó kiállítás átalakításával az a célunk, hogy az orosházi történelem minden szegmensét komplexen, személyes vonatkozásokkal közelebb hozva mutassuk be. Így minden orosházi számára személyes élménnyé válik, hiszen akár az ő családjában is megtörténhetett volna. Az Orosházára látogatók pedig betekintést nyerhetnek a mi világunkba, kicsit magukénak érezve az orosháziak életét és múltját.

Jelen fejlesztés a település, az orosházi társadalom rétegeinek művelődési és közösségi fejlődését segíti elő.

A pályázati összeg első részletének felhasználásáról, a szakmai előrehaladásról részbeszámolót adtunk be, mely a maradék összeg kiutalásának elengedhetetlen feltétele volt.

Szakmai részbeszámoló I.

Szakmai előrehaladás 2022. 03.01. – 2022. 11. 10.

1. A pályázat megkezdése a Támogatói Okirat előkészítésével és hatálybalépésével kezdődött. A TO módosítására volt szükség, a pályázat megvalósításának időtartamának módosítását kértük, amelynek következtében az ütemezést is át kellett dolgozni. A megvalósítás időtartama: 2022. március 1-től 2023. június 30-ig időtartamra, 16 hónapra módosult.
2. A projekt **előkészítési** szakaszában aktualizáltuk a megvalósítás időtartamának változása miatt az ütemezést. A projekt költségvetésének aktualizálása is megtörtént, amelyre azért volt szükség, mivel az infláció mértéke jelentős volt az elmúlt időszakban és a pénzügyi teljesíthetőség kockázati tényezőt jelent.
3. 2022 **márciusában** a **projektmenedzsment** megkezdte munkáját, vele egy időben megkezdődött a kiállításokhoz kapcsolódó szakmai munka előkészítése.
 - A pályázat dokumentálásának elkészítése, megbízási szerződések megkötése (projektmenedzser, a szakmai megvalósítás koordinátori feladatait ellátó személy).
 - A kiállítás és az installáció bontását végző szakemberek megbízási szerződésének megkötése.
 - Felvettük a kapcsolatot a partnereinkkel.
 - Megkezdődött a kiállítás bontását megelőző archiválás (fotók), valamint a bontás előkészítése.
 - Az új Orosháza történeti kiállítás műtárgyainak kiválasztása a pályázatban megfogalmazott szemléleti változtatások és meghatározott céloknak megfelelően.
 - A szakmai koncepció kidolgozása mind a kiállításhoz, mind a digitális tartalmakhoz megtörtént. Ez azoknak az elveknek a megfogalmazása, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elérni kívánt célokat teljesítsük a fejlesztés során. Egyeztetések folytak a munkában résztvevő szakemberekkel.
4. 2022 **áprilisában** megkezdődött a **kiállítás bontása**, a műtárgyak eltávolítása az installációból, tisztításuk, csomagolásuk, fotózásuk, majd végleges, vagy időszakos raktárba történő elhelyezésük, attól függően, hogy az új állandó kiállításban helyet kapnak-e.

- Ez a munkafolyamat még május hónapban is folyt, az installáció lebontásával ért véget.

5. A szakmai munka az **új kiállítás műtárgyainak** kiválasztásával folytatódott. A feladat sok egyeztetést kíván a mai napig, hiszen projektünk újfajta megközelítést kíván a szakemberek részéről. A pályázatban megfogalmazott vízió ebben a szakaszban manifesztálódott a kiállításra vonatkozóan. Ugyanakkor a készülő digitális tartalmak és a kiállítás koherenciájának megteremtése is nagyon fontos, amelyet folyamatosan szem előtt kell tartani.
6. **Májustól** megkezdődtek azok a **kutatások**, amelyek elengedhetetlenek az újszerű feldolgozáshoz. A kutatásoknál nagyon nagy segítséget jelent, hogy a hazai kulturális javak digitalizálása számos lehetőséget biztosít. Az arcanum.hu és az őskereső (Magyar Evangélikus Egyház) anyakönyveinek használata során olyan új adatokhoz, információkhoz jutunk, amelyek nem csak kiegészítik az eddigi ismereteinket, de árnyaltabbá is teszik városunk helytörténetét.
7. A **Thék** emléktérme a legnagyobb kihívás, hiszen teljesen új kiállításról van szó. Életművét városunk helytörténészei évtizedek óta kutatják és dolgozzák fel. A viszonylag kevés tárgyi anyag, amely a rendelkezésünkre áll adja a vázát életművének, meghatározva munkásságának, életének legjelentősebb csomópontjait.
Thék életével kapcsolatosan a rendelkezésünkre álló dokumentumokat jelen kutatásunk során tudjuk kiegészíteni, más kontextusba helyezni. Thék írásai és a róla szóló cikkek arról mutatnak képet, hogy saját kora hogyan vélekedett róla, sokkal inkább emberi arcát tudjuk bemutatni, ami nekünk, orosháziaknak, még nagyobb jelentőséggel bír.
A szakmai tartalmak kutatása, összeállítása azóta is folyik, a feldolgozás és a használni kívánt leírások elkészítése, valamint a kép és hanganyag feldolgozása a következő szakaszban kezdődik.
8. **Júniustól** kezdődően az új kiállításba kerülő tárgyak végleges kiválasztásával, feldolgozásával, leírásainak elkészítésével, a kiállítás koncepciójához igazodva folytatódott a szakmai munka. Ebben a szakaszban véglegesítésre került a kiállított tárgyak listája. A hozzá kapcsolódó dokumentáció készítése folyamatos.
- Egyeztetettünk a HUNTEKA fejlesztőivel a tervezett digitális tartalom digitális megjelenésével, használatával kapcsolatosan. Bár a tartalomfejlesztést már megkezdtük,

de még képlékeny, hogy milyen formában jelennek meg az IKT eszközökön. Több egyeztetésre is sor került e tárgykörben.

9. **Júliustól folyamatosan** folytattuk a kutatásokat, vázlatok készítését a digitális tartalomhoz. Egyes témakörök, korszakok feldolgozása megtörtént, megbeszélése, hogy egységes struktúrában tudjuk megjeleníteni a város történetét, folyamatosan zajlik.

10. **Júliusban** érkezett meg a 3D-s szkennerek. A beüzemelés, betanítás után még szükséges egy hosszabb tesztelési időszak, hogy megfelelő minőségű digitális képeket tudjunk készíteni. A gyakorlati tapasztalatok alapján a már meglévő listát felül kell vizsgálni. A szkennelés során azt tapasztaltuk, hogy a tárgy mérete és textúrája okoz problémát, amely megoldásához még nincs elég tapasztalatunk. Szükséges volt kialakítani egy fix helyet, ahol a szkennerek és a szükséges eszközök (világítás, számítógép stb.) működtethetők.

11. **Augusztus – szeptember** hónapban előkészítésre kerültek azok a képek, amelyek a kiállításban fotótapétaként vagy árnyékolón kerülnek felhasználásra, bemutatásra. Ezek fotózása, nagyítása megtörtént.

12. **Kampány: „Nekem – Értem – Velem”**

A pályázathoz tartozó marketing tevékenységünk keretében elindítottuk a múzeumunk kampányát. Lásd. 2. számú melléklet.

13. **Beruházás**

A beruházás előre haladásáról a projekt műszaki ellenőrzést ellátó szakembere készített összefoglalót, amelyet a csatolunk az 1. számú mellékletben.

Projektmenedzsment – eredmények – megjegyzések

1., Az **előkészítés** szakasza értelemszerűen teljesen befejeződött. Annak ellenére, hogy kicsi késéssel indult a projekt, gördülékenyen tudtuk megkezdeni a megvalósítást. A kockázatkezelés szerint a legnagyobb problémát az építőiparban bekövetkezett áremelkedés okozta, ez még a tervezettnél is jelentősebb mértékű volt. Költségvetésünkben a beruházást érintette a legjelentősebben, újra készítettünk egy árajánlatot, melyből kiderült, hogy jelentősen megnövekszik a soron lévő költségünk. A fenntartóval egyeztetünk a várható többletköltséggel kapcsolatosan. Szerencsére a fenntartó részéről támogatást kaptunk, még annak ellenére is, hogy jelen gazdasági helyzetben az önkormányzatoknak is nagyon nehéz biztosítani a plusz

forrásokat. Az árajánlatok megkérése előtt sikerült elérni, hogy biztosított legyen a projekt megvalósítása. Célunk ezek után az volt, hogy mielőbb kezdjük meg a felújítást, hogy ne kelljen még nagyobb összeget ráfordítani a beruházásra.

2., A **Meglévő kiállítás bontása** szakszerűen és gyorsan lezajlott. A kiállítás digitális archiválása megtörtént, mielőtt bármi történt volna az installációval, vagy a kiállított műtárgyakkal. Előkészítés után a tárgyak eltávolítását, majd tisztítását, digitalizálását végeztük el, ezt követően a raktározásukat. Raktározási terv szerint végleges raktári helyükre kerültek azok a tárgyak, melyek az új kiállításban már nem szerepelnek és amelyeket újra kiállítunk, azokat ideiglenes raktárban helyeztük el, már előkészítve az új kiállításra. Ezt követően az installációt bontottuk le és előkészítettük a felújításhoz a termeket.

3., Az **Új kiállítás előkészítését** megelőzte a város történetét bemutató kiállítás és a Thék Endre emléktér állandó kiállítás koncepciójának részletes előkészítése. Számos megbeszélést, egyeztetést követően fogadtuk el a végleges terveket. Ez az egyik legfontosabb szakmai eszköz, amely biztosítja, hogy a kiállítás összhangban, arányosan jelenjen meg, melyhez kapcsolódva, azt kiegészítve, jelenjenek meg a digitális tartalmak, egységet alkotva, koherensen.

Talán ebben a szakaszban a legfontosabb és legnehezebb feladatunk az új kiállítás tárgyainak kiválasztása, bár a pályázatban már tényleges elképzelésünk volt, a gyűjtemény átvizsgálása és a konkrét válogatás során szükséges volt egyes tárgyak módosítása. A kiválasztás végén a tárgyakat megtisztítottuk, digitalizáltuk, majd megkezdődött a tartalmi feldolgozásuk a szükséges leírások, adatok előkészítése, elkészítése. Ebben a folyamatban a HUNTEKA fejlesztőivel egyeztetünk az adatbázisban szereplő vizuális tartalmak rögzítésével kapcsolatosan. A digitalizálás a 3D szkennelrel bővült, amely nálunk még újdonság, sok-sok kihívással és tapasztalatszerzéssel kezdve. A műtárgyak vizuális bemutatásának egy sokkal szélesebb választékát tudjuk a digitalizálásnak köszönhetően bemutatni. Ez a folyamat még csak kezdeti szakaszban van, de egyre több tapasztalatunk lesz, és több tárgyat tudunk majd megjeleníteni.

A **Thék emléktér** teljesen új állandó kiállításként készül. Thék Endrével kapcsolatosan nem bővelkedünk tárgyakban, amivel rendelkezünk, azokat szeretnénk a lehető legérdekesebb és Thékhez méltó módon kiállítani. Orosháza régi adósságát törleszti városunk szülöttével kapcsolatosan. Számos kutatásnak köszönhetően vele kapcsolatos adatok, dokumentumok állnak rendelkezésünkre, melyek korábban már megjelentek, de az országos közgyűjteményi digitalizálásnak köszönhetően még számos információról lett tudomásunk, melyeket jelen kutatás során gyűjtöttünk-gyűjtünk össze. Thékkel kapcsolatosan az eddigi kutatások is problémások voltak, mivel különböző adatokat, információkat érhetünk el, viszont az életét,

munkásságát feldolgozó, egységes, komplex feltárás a mai napig hiányzik. Próbálunk a teljességre törekedni, számos ponton ez lehetetlen pillanatnyilag, mivel a magánéletéről vajmi keveset tudunk. Személyiségét az általa írt és közzétett írásokból, levelezésekből, róla szóló újságcikkekből, közéleti tevékenységéből próbáljuk felfejteni.

4., A **szakmai tartalmak** több szempontból is kihívást jelentenek számunkra. Részben a szemléletváltás, amelyet már a pályázatunkban is megfogalmaztunk, részben a tartalommal kapcsolatos problémák miatt. Mi, mint városi múzeum közelíteni szeretnénk a bennünket látogatók felé a hely történetével, közelebb vinni azokat az emberi sorsokat, akik a történelmünk, hagyományaink megélői, részesei voltak. A kiállítás tervezése során a *történetmesélés* nagyobb jelentőséget kap/ott, mint korábban. Az egységes szemlélet és az arra épülő megvalósításnak ez az alapja.

A tartalommal kapcsolatosan rendelkezésünkre állnak korábbi kutatások, publikációk, amelyeket most fel kell frissítenünk, és sok esetben össze is kell rendezni, strukturálni. A meglévő információt összegyűjtjük, összerendezzük, megpróbáljuk egységes szerkezetbe foglalni. Szintetizálunk – analizálunk – majd ismét szintetizálunk.

A szakmai tartalommal kapcsolatosan egy új szempontot is figyelembe kell vennünk, mégpedig a szakmai tartalmak digitális megjelenítésének és felhasználásának módjait.

5., A **beruházás** jelentette a legnagyobb kihívást. A megváltozott külső körülmények ellenére már 80 %-os készültségnél tart a projektünk. Bár kevés tapasztalatunk volt a felújítással kapcsolatosan, hiszen a múzeumi szakemberek számára ez „kicsit idegen” terület. Éppen ezért nagyon készültünk erre a feladatra, már-már azt mondhatjuk, hogy ma már sokkal magabiztosabbak vagyunk. A felújítás sokkal gördülékenyebben és eredményesebben zajlott, köszönhetően annak, hogy a kivitelező, a műszaki ellenőr is kiválóan együttműködő partnernek bizonyult.

Sajtómegjelenések:

<https://oroscafe.hu/2022/03/24/thek-endre-nagy-gyula-teruleti-muzeum-fejlesztes-oroshaza-oroshazi-hirek/>

<https://oroscafe.hu/2022/05/16/felujitas-bezaras-thek-endre-nagy-gyula-teruleti-muzeum-oroshaza-oroshazi-hirek/>

<https://oroscafe.hu/2022/09/15/muzeum-palyazat-mult-hagyomanyorzes-emlek-koszorus-oszkar-oroshaza-oroshazi-hirek/>

<https://www.beol.hu/helyi-kozelet/2022/09/fontos-adalekokat-adhatnak-oroshaza-tortenetehez-a-lakosok>

<https://www.muemlekem.hu/kozkincs-kereso/BTM:-ujabb-epulet-Kissing-falubol-Szolnok:->

[tovabb-kutatjak-a-torok-palotat-Oroshaza:-megujul-a-kiallitas-415](#)

[https://www.facebook.com/photo.php?fbid=587952843077559&set=pb.100055885455959.-2207520000.&type=3](#)

[https://www.facebook.com/photo.php?fbid=457066736166171&set=pb.100055885455959.-2207520000.&type=3](#)

[https://www.facebook.com/NKAEMET/posts/pfbid0ExQXz7hRLrMgkEV8iS6RfRoY44atkqeBbMZFdVsipTTENA2jM11Cv51qQ3hWMpLQl?notif_id=1651818753463146¬if_t=page_tag&ref=notif](#)

[https://nka.hu/kiemelt-kategoriak/hirek/uj-allando-kiallitast-rendeznek-be-az-oroshazi-muzeumban/?fbclid=IwAR2i0QPqt5eTPGugqmHmkQWjmYiOn8otsezA717eKMfj2M8vO75ECEncw](#)

[Thék Endre emlékszoba Orosházán – FATÁJ \(fataj.hu\)](#)

2) A Nagy Gyula Területi Múzeum pályázatot adott be a Nemzeti Kulturális Alap Igazgatóságához 2021-ben:

Altéma kódszáma: 209111/4

Pályázati cél: Állományvédelem, restaurálás valamint állományvédelmi, restaurálási tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése

(Rezes Molnár Lajos, Jakuba János, Hugo Weischet 1-1 festményének restaurálása.)

Támogatás formája: vissza nem térítendő támogatás.

Saját forrás biztosítása: A pályázó részére kötelező saját forrás biztosítását és igazolását a kollégium nem írja elő.

A múzeum által a pályázaton elnyert összeg: **400.000,- Ft**

A pályázatban vállalt feladat megvalósult, annak elszámolása határidőre megtörtént.

3) A Nagy Gyula Területi Múzeum pályázatot adott be a Nemzeti Kulturális Alap Igazgatóságához 2021-ben:

Altéma kódszáma: 207134/95

Pályázati cél: A közhiteles nyilvántartásban szereplő régészeti lelőhelyek tudományos célú feltárásának, valamint feltárást követő állagmegóvásának, régészeti bemutatóhely kialakításának támogatása.

Támogatás formája: vissza nem térítendő támogatás

Saját forrás biztosítása: a pályázó részére előírt kötelező saját forrás az összköltség minimum **30%-a**.

A múzeum által a pályázaton elnyert összeg: 600.000,- Ft

Az önerő összegét a múzeum a régészeti alszámla terhére fizeti ki.

A pályázatban vállalt feladat megvalósult, annak elszámolása határidőre megtörtént.

Pályázati cél: Szisztematikus kutatások a Nagyszénás – Cifra dűlő, faluhely (1377) lelőhely Ny-i oldalán

Nagyszénás környéke alaposan kutatott területnek mondható, köszönhetően a térségben végzett szisztematikus lelet- és lelőhelyfelderítéseknek melyeket múzeumunk civil segítőivel együtt végeztünk az elmúlt évek során. A kutatásoknak köszönhetően a térségben azonosított lelőhelyek száma az elmúlt évek alatt 159-re ugrott, mindemellett a korábban azonosított és ismert lelőhelyeket a fémkeresős kutatásokkal más megvilágításba helyeztünk.

Így került a múzeumban folyó kutatásaink homlokterébe a Cifra dűlő, faluhely lelőhely is, mely terület magába foglalja a középkori Szénás települést is, ahol 1994-ben Szatmári Imre feltárta a falu egykori templomát. A fémkeresős kutatások fellendüléséig középkori lelőhelyként tartottuk számon, ám az újabb kutatások során több olyan lelet is napvilágot látott mely alapján árnyalhatjuk a lelőhelyről alkotott eddigi képünket. A 2019-es év folyamán a lelőhely Ny-i részéről egy a langobard népességhez köthető S-alakú fibula látott napvilágot, mely tárgy felvetette az addig előkerült fémkeresős anyag (közel 3000 tárgy) revízióját, mely során több a 6-7. századra keltezhető leletet találtunk, ezek egy részéről a 2020-ban Debrecenben megrendezett Sötét idők hétköznapijai konferencián számoltunk be, várhatóan az előadásból készült tanulmányunk is hamarosan megjelenik. A fémkeresős kutatásoknak köszönhetően sikerült azonosítani a középkori település Ny-i határában egy 6-7. századi lelőhelyrészt, mely az innen előkerült leletanyag fényében (langobard S-fibula, syracusai típusú csat, bizánci bronzsúly, ujjas fibula töredéke, stb.) behatóbb kutatásokat igényel. Az eddigi adataink alapján feltételezzük, hogy egy a szántással kevésbé bolygatott, az avar kor korai periódusára tehető temető meglétével számolhatunk.

A pályázattal az eddigi kutatásainkat szeretnénk kibővíteni, célunk, hogy a lehető legbehatóbb módon vizsgálhassuk a lelőhely Ny-i felét, hogy a temetőről alkotott elképzeléseinket alátámaszthassuk, vagy épp megcáfoljuk. Az eddigi leletanyag szóródása egy 500 m sugarú körben rajzolható ki az egykori Szénás-ér D-i partján, így a prediktív modellezés módszere

alapján, a környezeti viszonyok és az eddig előkerült leletanyag figyelembevételével egy temetőt meglétét feltételezzük. A kérdés megválaszolására az eddigi fémkeresős kutatásokkal, légi fotózással és terepbejárásokkal nem nyerhetünk kielégítő választ, így az eddigi vizsgálatokat szeretnénk tervásatásokkal is kiegészíteni, melyeket a terület geofizikai vizsgálatával szeretnénk megelőzni, hogy teljesebb képet kaphassunk a földbeásott objektumokról és így a jövőbeni ásatás szelvényeit is pontosabban jelölhessük ki.

A pályázatból nyert támogatással Ny-ról K-i irányba haladva vizsgálnánk geofizikai módszerekkel a lelőhelyet. A terepbejárások alapján tudjuk, hogy a település az Árpád-kortól a kora újkorig Ny-K-i irányban „vándorolt”, ezt a kerámiaanyag és a fémtárgyak szóródása is alátámasztja, a lelőhely Ny-i részéről a 6-7. századi tárgyak mellett javarészt szarmata és Árpád-kori kerámiák kerültek felgyűjtésre, K-i irányba fokozatosan gyarapodnak a késő középkori kerámiatöredékek és a korszakra jellemző fémtárgyak is, ezen hipotézisünk alátámasztása miatt szeretnénk minél nagyobb területet lefedni a geofizikai mérésekkel. A mérési eredmények kiértékelését követően kerülnének kitűzésre a tervásatáshoz szükséges szelvények is, a kitűzendő szelvény pontos mérete is az eredmények tükrében kerülne megállapításra. Ezen vizsgálatokkal vélhetően igazolhatjuk a temető meglétét a területen, de mivel az Árpád- és késő középkori település közelében kutatnánk, így valószínűleg a településre vonatkozó új adatokkal is szolgálhatunk majd, hiszen feltételezhető, hogy a középkori objektumok metszeni fogják a korábbi sírokat, legalábbis a kerámia szóródás alapján ezt feltételezzük. Mivel a lelőhelyen a Szatmári-féle 1994-es templom feltárás óta más ásatás nem történt, így mindenképpen releváns eredményekre számítunk a kutatásaink során, hiszen annak ellenére, hogy a temető meglétét kívánjuk vizsgálni, ezáltal az egykori középkori település határait is pontosabban fogjuk ismerni.

Úgy véljük, hogy a pályázattal nagyobb lendületet vehetnek az eddigi kutatásaink, melynek köszönhetően Nagyszénás térségében a múlt egy olyan része kerülhet megismerésre, mely nem csak a település lakói számára, de a térség és a 6-7. század kutatóinak számára is releváns eredményekkel szolgálhat.

4) Darvas Emlékház - A 2020-ban Orosháza Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be a Népi Építészeti Program tájházak építészeti értékeinek megújítását támogató szakmai előkészítésre és felújításra irányuló felhívásra, mely kapcsán a támogatási szerződés megkötésre került. A munka szakmai koordinációját közösen végezzük. Ez a munka befejeződött, a pályázat folytatását várjuk, hogy a tervekben meghatározott építés megvalósítására is tudjunk pályázni.

B) Eddigi lezárt pályázataink, melyek fenntartási időszakai lezárultak, azonban az együttműködő partnereknél „Jó gyakorlatként” néhány elem beépült az órák anyagába:

A Nagy Gyula Területi Múzeum eddigi nyertes pályázatait:

1) TÁMOP-3.2.8/B-08-2009-0002

Címe: „A család egység, a tudás esély, a múzeum kapocs”

Elnyert támogatás összege: 7 000 000,- Ft

Célja:

A Nagy Gyula Területi Múzeum az Orosházi kistérségben kínálja múzeumi szolgáltatásait. A szóban forgó fejlesztés keretében valósítottuk meg a múzeumpedagógia átalakítását, kialakítva ezzel a XXI. századi korszerű szemléletű kompetencia-alapú oktatáshoz igazodó módszertani kultúrát, amely a közoktatás partnereként képes annak minőségi javítására. A non-formális, informális módszerek alkalmazásával bővítettük a múzeum közösségi szerepét, a gyűjtemény gazdagságának elérhetővé tételével. A múzeum szakmai kompetenciái és innovatív, kreatív csapata már számos ponton megújította a múzeumi tevékenységeket, de egységes szerkezetben, átütő arculatváltást e pályázatnak köszönhetően hajtott végre. A korábban már megújult fizikai környezetben, korszerű tematikai eszközök segítségével, valódi közösségi térre alakult át az intézmény.

2) TIOP-1.2.2-09/1-2010-0025

Címe: „A tudás esély, a család egység, a múzeum kapocs”

Elnyert támogatás összege: 36 713 832,- Ft

Célja, rövid összefoglaló:

HagyományTÁR célja a fent említett projektek értelmezési területein belül meghatározott tárgy együttesek és gyűjteményi állományok bemutatása volt.

A koncepció meghatározó eleme a népi életmód egyik alapvető csoportját alkotó táplálkozásmód és gasztronómia.

A látványtár közönségforgalmi térben a főépület első termében került kialakításra, amely a szociális szolgáltató tereket is magába foglalja. Az első terembe került látványtár a termék elhelyezkedése miatt, felvezeti az ebből nyíló kiállításokat.

A látványtárból nyíló két terem, amely részben oktatási célt is szolgál, többszörös kapcsolódási ponttal rendelkezik, egyrészt a látványtárhoz, másrészt a pályázat IKT rendszeréhez, megvalósítva ezzel a multifunkcionális tér kialakítását.

A látványtár hosszú távú fenntartási költségeit mérsékeli a közönségforgalmi terek „közös” használata, valamint külön személyzetet sem igényel.

A műtárgyak bemutatására szolgáló korszerű üvegfalú, tükör hátfalú vitrinek lehetővé teszik a műtárgyak minden oldalról történő megtekintését, az üveg polcelemek miatt csökken a beépítésre kerülő fényforrások száma, ami a karbantartási és üzemeltetési költség, tüzeset-kockázat valamint a műtárgy fényterhelésének csökkenésével jár, amely ezáltal hosszabb ideig állítható ki azonos költségek mellett. A variálható polcelemek, a nagyméretű, zárható ajtók és az épületen belüli jó megközelíthetőség miatt a távlati igények változásához is költségmentesen alkalmazkodik.

A tervezésnél figyelembe lettek véve az épület statikai és épületgépészeti adottságai, az elhelyezésnél pedig a hatékony fenntarthatóság és a fogyasztékkal élők számára történő kényelmes megközelíthetőség.

3) TÁMOP - 3.2.11/10-1-2010-0132

Címe: „Múlt idéző – múltba néző. Okos hagyományok játékosan”

Elnyert összeg: 11 343 040,- Ft

Projekt célja:

A múzeumok oktatási szerepe nem teljesen új tevékenység, tartalmában és szemléletében más, mint amit korábban végeztünk. A formális oktatás támogatása elvárja, hogy színvonalában és módszereiben az ott megkezdett kompetencia-alapú oktatáshoz igazodjon. A múzeumi szolgáltatások virtuális térben történő megjelenése új formát és lehetőséget kínál.

Az NGyTM szolgáltatáspolitikája nyitott, a felhasználók igényeihez igazodó proaktív szemléletű. Fejlesztési tervei a családi múzeum megjelenési formát építik, mind tartalmában, mind célcsoportjában. Az egyén a család és a társadalom kölcsönhatáson alapuló kapcsolatrendszerét felhasználva, erősíti az emberek identitását és a közösség építő és megtartó erejét. Szolgáltatásait három generáció számára kínálja, de elsődleges célcsoport a 6-14 évesek, akiknek szervezett keretek között különféle oktatási módszerekkel kínál programokat. A közoktatás változása a délutáni szabadidős programok csökkenését eredményezte, ahol a múzeum az oktatáshoz kapcsolódva eltérő módszerek alkalmazásával érdekes délutáni foglalkozásokat kezdeményez.

A fejlesztések másik iránya a virtuális térben megjelenő információ, amely a technikai fejlődést követve elérhet olyan felhasználókat, akik fizikai kapcsolatba nem kerülnek az orosházi múzeummal, de a településhez kötődnek, főképpen az elvándorlóknak és elszármazottaknak nyújthat ez élő kapcsolatot.

A kistérségben ez az egyetlen múzeum, s mint ilyen sajátos feladataival integráns része a kulturális kínálatnak, de egyedi, specifikus is.

A közoktatáshoz való kapcsolódás megkívánja, hogy a múzeumban történő pedagógiai tevékenység módszereiben és színvonalában is hasonló szinten legyen, mint a város iskoláiban.

A múzeumi stratégia megfogalmazta a konkrét célokat, amelyek eléréséhez az első lépéseket már megtettük a TÁMOP 3.2.8 pályázat oktatáshoz kötődő foglalkoztatásaival. Ezt egészíti ki a szóban forgó konstrukció.

4) TÁMOP-3.2.13-12/1-2012-0341

Címe: "Iskolába jön a múlt"

Elnyert támogatás összege: 28 571 320,- Ft

Célja:

Pályázatunk célja volt, hogy a Nagy Gyula Területi Múzeum a térségben mind több iskolával együttműködjön, annak érdekében, hogy a formális oktatás használja a múzeum gyűjteményét, vegye igénybe egyre bővülő szolgáltatásainkat. A múzeumi szolgáltatások bővülése mellett célunk, hogy kurrens témákat dolgozzunk fel (Osztályszínház – agressziókezelés), szokatlan kapcsolatokat vizsgáljunk (Történelem és biológia), valamint az oktatási intézmények fejlesztését eszközként használjuk (Működik – robotika, mint demonstrációs eszköz). Több programunk is természettudományos ismereteket közvetít/tett, foglalkoztunk a tárgyak formájával és funkciójával, valamint szimbolikájával is.

Mint területi múzeum ez feladatunk is, amely már egyes településeken működik, de jelen fejlesztés lehetővé tette, hogy több településsel tudtunk kapcsolatot kialakítani, valamint azoknak, akik korábban partnereink

lettek más témakörben és formában tudunk új programokat kínálni. A projekt közvetlen célja, hogy az együttműködő oktatási intézményekkel partnerséget alakítson ki, valamint erősítse a partnerséget.

Együttműködési megállapodást 13 partnerintézménnyel kötöttünk, 6 oktatási intézmény már korábban is partnerünk volt, ugyanakkor 6 iskolát-óvodát vontunk újként a fejlesztésbe. A 13 intézményből 6 orosházi és 6 Orosházán kívüli oktatási intézmény van, és a 13-ból 5 partnerünknel 30%-nál magasabb a hátrányos helyzetű tanulók aránya.

A fejlesztés során 15 témakört dolgoztunk fel és összesen 30 foglalkozássorozatot bonyolítunk le. Ez nem lenne megvalósítható, ha a pályázónak nem lenne megfelelő tapasztalata és már kiépült kapcsolatrendszere, valamint egy jól összeszokott csapata, akik a projekt lebonyolítását biztosították.

5) NTP-MKÖ-15-0188

Címe: „Képben a regény”

Elnyert támogatási összeg: 1 500 000,- Ft

Célja:

Elsődleges cél a tehetséges gyermekek erős oldalának fejlesztése, elsősorban interperszonális és vizuális területen a tartalmi és feldolgozási képességek gazdagításával. A résztvevők már eddig is kiemelkedtek vizuális ill. interperszonális területeken. Cél az Orosháza történetével kapcsolatos legújabb eredmények elemzése, kutatásra ösztönzés, az eredmények népszerűsítése, kreatív gondolkodásra készítés; a legendák továbbélésének, a hagyomány életben tartásának biztosítása; a vidék népi kultúrájának bevonása a fiatalok életébe.

A módszerek a motiváció fenntartását tűzik ki célul a tanulók endogén és exogén szükségleteinek is megfelelő, megteremtve a kreativitás megéléséhez szükséges támogató környezetet. Az alkotás során a tanulók tapasztalják meg a kooperáció hatékonyságát, hiszen egy képregény elkészítéséhez kiemelkedő vizualitáson kívül fejlett nyelvi kompetenciára van szükség az alapszövegek értelmezéséhez. Különböző olvasási és tanulási stratégiákat próbáljanak ki, valamint a feldolgozási képességek gazdagítása a kreatív és kritikus gondolkodásuk fejlődjön, legyenek képesek a tárgyi és szöveges forrásokat elemezni és feldolgozni. A pedagógus ebben a folyamatban a facilitátor szerepét tölti be.

2 fő részre bontható a program:

- képregény
- dramatikus előadás

A program hazánk kulturális örökségének a megőrzését tűzte ki célul az orosházi eredetmondák dramatizálásán valamint képregény formájában való megörökítésén keresztül, miközben az interperszonális és/vagy vizuális területen tehetséges tanulóknak biztosít a program fejlődési lehetőséget. A kreativitás és a feladat iránti elkötelezettség erősítése is fontos. A legújabb régészeti eredmények alapján a térség kulturális sokszínűségének értelmezése a másodlagos cél.

6) NTP-KULT-17-0001

Címe: „Pereg”

Elnyert támogatás összege: 1 350 000,- Ft

Célja:

Pereg, templomának történetén keresztül gazdagítjuk a térbeli-vizuális, valamint a természeti-környezeti tehetségterületet.

A Pereg történetének feldolgozása során virtuálisan felépítjük a korabeli települést, 3D-s modellt készítünk, amely alkalmas lesz arra, hogy több rétegben tudjunk „építkezni”, eszközként a történettel együtt, más-más módszer segítségével hozunk létre „alkotásokat”, virtuálisan életre keltjük a közösséget.

7) Járasszékhely múzeumok szakmai támogatása – 2015

Elnyert támogatás összege: 6 000 000,- Ft

Megvalósult projektek: kézműves foglalkozás-sorozatok, családi napok, utazó kiállítás

8) Járasszékhely múzeumok szakmai támogatása – 2016

Elnyert támogatás összege: 2 000 000,- Ft

Megvalósult projektek: utazó kiállítás, kézműves foglalkozás-sorozatok, a templom makett felépülése.

9) Járasszékhely múzeumok szakmai támogatása – 2017

Elnyert támogatás összege: 2 341 000,- Ft

Megvalósult projektek: műtárgyvédelmi szempontok szerint ablakfóliázás, mérőműszerek beszerzése.

10) Járasszékhely múzeumok szakmai támogatása – 2018

Elnyert támogatás összege: 3 000 000,- Ft

Megvalósítandó projekt: múzeumpedagógiai szoftver beszerzése.

11) EFOP-3.3.2-16-2016-00236

Címe: „Kitelepülő múzeum”

Elnyert támogatás összege: 30 000 000,- Ft

Célja:

Egyetlen dolog állandó, a változás! A pályázatban feldolgozásra kerülő témák is elég változatosak, mint ahogyan a módszertan is, időutazás a múltba épülő tartalmak, napjaink korszerű megoldásaival. Helyzeti előnyünk abból adódik, hogy az oktatáson kívülről érkezve a gyerekek kíváncsiak és az élménypedagógia módszereit pedig mozgalmasnak és kevésbé szokványosnak tartják. Korábbi pályázatainkban ezt tapasztaltuk.

A programok témái mögött átgondolt és megtervezett fejlesztés történik, amely segítségével gondolkodásra, problémamegoldásra, az észrevétlen tanulásra készítjük a résztvevőket. A kognitív tanulás, az egyéni fejlesztés gondolkodási rugalmasságot eredményez, így a gyerekek nem ragadnak bele az alacsonyabb rendű gondolkodási formákba. Lépésről lépésre átéljük az előrehaladást, az élményeken, tapasztaláson alapuló tudásszerzést.

A gyerekek sokféleképpen szerzik az információt, ezen a téren nehezebb dolgunk van, de itt is vannak tennivalók. Az információ rendszerezéséhez gondolkodási készségek fejlesztésével az intelligencia különböző aspektusainak segítségével tudjuk őket hozzájuttatni.

A gondolkodó gyermek a tanuló gyermek. Különböző korcsoportokban, különböző módszerekkel, eszközökkel tudjuk megmutatni a gondolkodás összetett módjait, igazodva a korcsoportok életkori sajátosságaihoz.

A 21 témakör koncepciója elkészült, amelyet egyeztetettünk az oktatási intézményekkel. A tematikák kidolgozása és a foglalkozások előkészítése a következő feladat, majd a teljes implementáció.

A természettudományos témák ismét prioritást kaptak, a korábbiaktól eltérő tartalmakkal, a célunk változatlan maradt, a természettudományos ismereteket kiemelve a tananyagból a mindennapi élet, a használat során szerzett tapasztalatokkal integrálva szerezzék meg. A fizikai és kémiai törvényszerűségeket ismerjék fel és használják a mindennapi élet során. Teljesen új témáink a digitális írástudás fejlesztése, amely több programban is megjelenik, és a család, mint legkisebb társadalmi egység szerepével, működésével kapcsolatos ismeretek bővítése. Alapvetően minden projektünket interdiszciplináris megközelítésben dolgozunk fel, módszertanilag követve a hazai trendeket és a múzeumi jó gyakorlatok (MOKK) tapasztalatait.

Projektünk újszerűsége abban rejlik, hogy nagyon aktuális témákat dolgoz fel, mint az iskolai agressziókezelés, kooperálva több módszert is (tréning, biblioterápia), de megemlíthetjük a kémiai, biológiai, műszaki ismeretek kapcsolatát fejlődéstörténeti szempontból. A tartalom a régi, de a módszer, amellyel a feldolgozást elvégezzük, azaz információ közvetítő „eszköz” korszerű, felhasználjuk azokat a technikai lehetőségeket, melyet a 21. századi IKT lehetővé tesz (robot). Több projektben is foglalkozunk a környezettudatossággal, csak más, eddig nem alkalmazott aspektusból, az egészséges táplálkozást játékos ételek „formájában” azt vizsgálja, hogy a táplálkozási szokásainkat a divat, hogyan befolyásolja.

V. Műtárgyvédelem

Az elmúlt évek során több polcrendszert szereztünk be, a raktárak zsúfoltságának enyhítésére. Ezek összeszerelése 2023-ban folytatódik. A pakolás során mozgatott tárgyakat átvizsgáljuk, ha kártevők találunk, azt igyekszünk azonnal orvosolni. Vannak olyan egységek azonban, ahol a következő években gázosítást kell végeztetnünk.

A tárgyévben állományvédelmi kezelésben részesült műtárgyak száma		tisztított	konzervált	restaurált	preparált
		1.	2.	3.	4.
1.	Természettudomány				
2.	Régészet				
3.	Történet	194	3	2	
4.	Numizmatika				
5.	Néprajz	892	1	4	
6.	Képzőművészet	8			
7.	Iparművészet				
8.	Irodalomtörténet				
9.	Agrártörténet				

10.	Ipar-, technikatörténet				
11.	Egyéb (vegyes)				
12.	Összesen:	1094	4	6	0

VI. Gazdálkodással kapcsolatos adatok

Pénzügyi adatok			ezer Ft	
			2021.	2022.
1.	Bevételek	Intézmény működési bevétele	7869	8291
2.		ebből múzeumpedagógiai foglalkozások és közművelődési programok díjából származó bevételek	324	229
3.		Felhalmozási és tőkejellegű bevételek	0	0
4.		Támogatások kiegészítések és átvett pénzeszközök	40566	174531
5.		- ebből fenntartótól kapott támogatás	32866	64524
6.		- ebből központi költségvetési támogatás	3000	0
7.		- ebből pályázati támogatás	4700	99905
8.		- ebből EU támogatás	0	0
9.		Egyéb bevételek	0	0
10.		Bevételek összesen:	48435	182822
11.	Kiadások	Személyi juttatások	16695	32327
12.		Munkaadókat terhelő járulékok	2992	3807
13.		Dologi és egyéb folyó kiadások	17913	19272
14.		Felújítási kiadások	0	62667
15.		Felhalmozási kiadások	916	4008
16.		Egyéb kiadások	0	
17.		Kiadások összesen:	38516	122081

A szakmai anyag mellékleteként csatolom az éves munkabeszámolókat és a 2023-as évre vonatkozó terveket.

Orosháza, 2023. április 21.

József Tamásné
 Múzeumigazgató

Állományvédelmi beszámoló 2022.

Bontás

Az év első felében elbontottuk az előtérben lévő látványtárat. A kikerülő tárgyakat elhelyeztem a néprajzi raktárban.

Digitalizálás

November végén végeztünk az 1. számú néprajzi raktár D polcsorának bedigitalizálásával.

2022-ben összesen 1094db tárgy lett megtisztítva, konzerválva, 1064db lett lefényképezve.

A tárgyak megtisztított polcokra kerültek vissza.

- március 4-ig 279 db,
- július 18-ig 181 db,
- augusztus 273 db,
- szeptember 213 db,
- október 46 db,
- november 102 db.

Állandó kiállítás bontása 2022. május-június

Elbontottam, a kiállítást, becsomagoltam, készítettem egy táblázatot a jegyzeteimből, melyben minden tárgy fel van jegyezve. A munkafolyamatok végig fényképezve voltak.

Sérülés nem történt sem a bontáskor, sem a mozgatáskor. A tárgyak fotózásra kerültek, a digitalizáció részeként, majd a tárgyakat visszapakoltam a helyükre a raktárban. A papír alapú dokumentumokat beszkenneltem.

Négy darab nagyméretű tárgy maradt a tároló helyiségben. Céhláda, A gőzgép makett mozdonya, Falióra, Gondolkodó szék.

Konzerválás restaurálás, állományvédelem, kutatás

Megadott lista alapján előkészítettem mintavételre a régészeti tárgyakat, ónvizsgálatra. Jelen lévő szakemberek voltak, Wayne G. Powel (Brooklyn College) geológus (mintavétel és elemzés), Paul R. Duffy (Kiel Univ.) és Bóka Gergely (MNM) koordinátor régészek. Tisza Tin Isotope Analysis (TTIA) project egy nemzetközi (amerikai (Brooklyn College, NY) – német (Christian-Albrechts-Universität zu Kiel) – magyar (MNM) régészeti program.

Megragasztottam hat tárgyat, restauráltam négy tárgyat.

Raktárainkban rendszeresen mérem és feljegyzem a hőmérséklet és relatív páratartalmat, ezeket táblázatba gyűjtöm.

Előkészítettem restaurálásra egy törött üvegtárgyat.

Nyilvántartás

Restaurált festmények visszaszállítási dokumentálása.

Báthory Júlia alkotásainak szállítási kölcsönzési dokumentációi és ahhoz kapcsolódó mérések, csomagolás, fotózás. Báthory Júlia, "Rádiófedlap" című alkotásának kölcsönzési dokumentációja, Magyar Nemzeti Múzeum.

Magyar Génius Vándorkiállítás Királyok és szentek kölcsönzési dokumentáció műtárgykörnyezeti paraméterek kitöltése, Magyar Vidéki Múzeumok Szövetsége.

Vikingek a Kárpát medencében kölcsönzési dokumentáció műtárgykörnyezeti paraméterek kitöltése, és átadás, Déry Múzeum

Thék pianino ajándékozójával kommunikáció, ajándékozási szerződés elkészítése, szállítás előkészítése, Szentendre.

Thék Zongora és pianino restaurátori árajánlat alapján, a zongoraszállítás megszervezése, Hosszúhetény.

Thék aranyérem kölcsönzési dokumentációjának frissítése, Békéscsaba.

Gyűjtemény

Folyamatosan rendezem az elmúlt 20-25 év beletárolatlan anyagát elkülönítő raktár helyiségében (néprajz, történet). Tisztítás, leltározás, beírás nyilvántartó eszközökbe, leltári szám felhelyezése, és elhelyezés.

Egyéb feladatok

Képek keresése a gyűjteményben lévő fotókból, megadott szempontok szerint az új állandó kiállításhoz.

2022. december 15.

Feldmann Natália
gyűjteménykezelő,
állományvédelmi felelős

2022 szeptemberétől az Orosházi Múzeum alkalmazásában az alábbi területeken végeztem feladatokat:

I. Gyűjtés, nyilvántartás

II. Bemutató

III. Tudományos tevékenység

IV. Egyéb feladatok

I. Gyűjtés, nyilvántartás

A régészeti anyag revíziójának megkezdésével kezdtem a szeptember hónapot, Benkő József kollégám segítségével, emellett a múzeum alkalmazásában álló fémkeresőktől átvettem az általuk talált tárgyakat. Szintén szeptemberben, a Munkácsy Mihály Múzeummal megkötött együttműködési megállapodás keretében néhány fémkeresős leletet, Benkő József kollégám kíséretében átszállítottunk Békéscsabára. Ugyanebben a hónapban sikerült sort keríteni egy találkozóra, a múzeum szerződéses fémkeresőivel. Október hónapban tovább folytattuk a régészeti anyag revízióját a fémkeresős kutatásokból származó anyaggal. Ennek kapcsán megkezdtük, a korábban kutatásra kiemelt tárgyak visszahelyezését a megfelelő dobozokba és zacskókba. Október 20. és 21.-én régészeti megfigyelést végeztünk Orosháza-Földvár lelőhelyen, kerítés alap ásásából kifolyólag. Októberben is vettünk át leletanyagot a fémkeresős kollégáktól. Novemberben a korábbiaknak megfelelően folytatódott a revízió és a kiemelt tárgyak visszahelyezése. November 26.-án terepbejárással egybekötött fémkeresős kutatást végeztünk Tótkomlós-Kopáncspuszta lelőhelyen. Szintén ebben a hónapban kezdtük meg a 2023-ra tervezett fémkeresős kutatások bejelentésének előkészítését. Elvégeztük az október 20-21-én elvégzett régészeti megfigyeléssel kapcsolatos papírmunkát, azt eljuttattuk a megfelelő szerveknek. Decemberben az előzőeknek megfelelően folytattuk a revíziót, a kiemelt tárgyak visszahelyezését és a fémkeresős leletanyag átvételét. A hivatalnál bejelentettük a 2023. évi fémkeresős kutatásokat, a tudomásulvételeket eljuttattuk.

III. Tudományos tevékenység

Novemberben megkezdtük az előkészületet az áprilisban megjelenő online kiadvány kapcsán. Ennek keretében megkerestük Dorozsmai Balázs és Sajti Mariannt. Sajti Mariannal még tartanak az egyeztetések. Decemberben egyeztetés után átadtuk a Nagyszénás-Cifra dűlő lelőhelyen végzett magnetométeres kutatás eredményeit Hergott Kristóf régésznek.

IV. Egyéb feladatok

Szeptember során sikerült az előzetesen megkezdett, NKA-s pályázat keretén belül megvalósult, Nagyszénás-Cifra dűlő magnetométeres kutatását végző vállalattal időpontot egyeztetni. A kutatást végül október 26-án végezték el. Szintén októberben újítottuk meg a Munkácsy Mihály Múzeummal kötött, Telekgerendás fémkeresős kutatását érintő megállapodást. Az itt végzendő kutatást november folyamán bejelentettük. December folyamán elküldtük a Nagyszénás-Cifra dűlőn végzett kutatásokról írt jelentést a megfelelő szerveknek. Szintén december folyamán küldtük el postai úton a jelentéseket a Régészeti Főosztálynak és a Nemzeti Múzeum Adattárának.

Orosháza, 2023. január 25.

Pillér Péter Ferenc
régész

A Nagy Gyula Területi Múzeum történeti szakágának 2022. évi munkabeszámolója

A Nagy Gyula Területi Múzeum történeti szakága a következő pontokba foglalja össze a 2022. évi munkabeszámolóját:

I. Gyűjtés, nyilvántartás

II. Bemutató

III. Publikációk

IV. Egyéb feladatok

I. Gyűjtés, nyilvántartás

A 2022. évben 549 darab tétel került begyűjtésre, közülük 313 tétel be is került a történeti leltárkönyvekbe. A gyűjtésekről az év folyamán 27 darab adattári feljegyzés készült. A gyűjtésbe vett tételek jelentős hányada 2016 előtt került az intézmény birtokába, és ezeket az intézmény akkori történetiséje nem vette nyilvántartásba. Ezért az így fellelt tárgyakról jegyzőkönyvek is készültek.

A 2017-ben megkezdett revízió is folytatódott 2022-ben. A hiányzó tárgyak listájának újra ellenőrzése közben, a raktárban megtalálásra került 444 dokumentum, melyek hiányként voltak feltüntetve. Megtálalásuk után leellenőrzésre kerültek, a hiányzó tárgyak listájáról pedig kihúztam őket. A revízió 2023 első hónapjaiban lezárásra kerül, az újonnan nyilvántartásba került tételek ellenőrzése, a hiányok vizsgálatának befejezése, és a dokumentáció elvégzése van még hátra.

A Múzeum könyvtára is bővült 2022-ben, 49 új könyv került be a könyvek leltárkönyvébe. A könyvek mindegyike ajándékként került a Múzeum birtokába. A könyveket a néprajzos kollégánkkal vettük közösen nyilvántartásba.

2022 őszén digitális gyűjtésbe is kezdtünk, Koszorús Oszkár, Orosháza díszpolgárával, jeles helytörténésszel, heti rendszerességgel interjúkat készítünk, melyek az életéről, munkásságáról, valamint a város történetével kapcsolatos ismereteiről szólnak. 2022 folyamán 10 alkalommal összesen 17 hangfelvétel készült, 890 perc terjedelemben.

2022 nyár végén egy Szekeres Antal nevű magánszemély felkereste e-mailben a Múzeumot, hogy zenés helytörténeti videókat készít Orosházáról, ezeket pedig szívesen az intézmény rendelkezésére bocsátaná. A felajánlást szívesen fogadtuk, összesen 21 videót juttatott el számunkra 2022 folyamán.

II. Bemutatás

2022 első időszaki kiállítása a már 2021-ben megtervezett, és papíron össze is állított fegyverkiállítás volt, melyet a Múzeum akkori régészével közösen valósítottuk meg. A földszinti két teremben berendezett tárlat a Múzeum gyűjteményének anyagából készült, az őskortól a hidegháború időszakáig mutatta be a fegyverek és a fegyverkezés történetét. A kiállítás reklámozása már év elején megkezdődött a Múzeum Facebook oldalán és a honlapján. A megnyitóünnepség január 25-én volt, a tárlat március 15-ig volt látogatható.

A fegyverkiállításához szakmai tárlatvezetések is tartoztak, a szolgáltatást igénybe venni kívánó csoportok számára, ennek anyagát szintén a régész kollégával állítottuk össze. A város összes iskolája számára tájékoztató elektronikus levelet küldtem a kiállítással kapcsolatosan. Négy hét alatt összesen 15 iskolai csoport fordult meg a kiállításon, mindegyikük számára tárlatvezetést tartottunk. A kiállítás látogatottsága beváltotta a hozzáfűzött reményeket.

Az év második időszaki kiállítása a vitézi rend történetével kapcsolatos vándorkiállítás volt, mely dr. Facsar Mihály történész magángyűjteményéből került összeállításra. Mivel a Múzeum csak helyet biztosított a tárlatnak, ezért forgatókönyvet nem készítettem róla, csak a szervezési munkálatokban vettem részt, valamint a berendezésben segítettünk a kollégákkal a kiállítónak. A megnyitóünnepség március 26-án került megrendezésre, a látogatók április 16-ig tekinthették meg a páratlan gyűjteményt.

„Az orosházi közösségért – helyi identitást és kohéziót erősítő programok” című pályázat keretén belül mini-kiállítások nyíltak a Múzeumban április végén. A három mini-kiállítás három megnyitóünnepség keretén belül nyílt meg, április 26-28 között. A második napon, a sport közösségi erejét tárgyaló kiállítás megnyitóünnepségét én szerveztem, a tárlathoz tartozó tárgyak nagy része a Múzeum tulajdonát képezi. Az intézmény dolgozói mindhárom megnyitóünnepségen részt vettek. A tárlat május 13-ig volt látogatható.

A Múzeum május 16-án bezárta kapuit a látogatók előtt, mert a Nemzeti Kulturális Alap – Magyar Génusz Program pályázatán támogatást nyert egy új állandó kiállítás kialakítására, így több időszaki kiállítás 2022-ben nem történt. Az új állandó kiállítás megtervezése már 2022 nyarán megkezdődött, kiválogattam a történeti részhez a tárgyakat, elkészültek a feliratok, az idővonal, és a tárlat digitális tartalmának összeállítása is folyamatban van.

2022 őszén beindult a Múzeum helytörténeti sétasorozata, melynek kapcsán az érdeklődők egy séta keretén belül megismerkedhetnek a belváros nevezetes épületeinek, szobrainak, emlékhelyeinek történetével. Szeptemberben kettő, míg novemberben egy csoportot vezettem végig a belvároson, helytörténeti különlegességek ismertetése mellett. A séták jövőre, a jó idő beköszöntével folytatódni fognak, iskoláscsoportok és magánszemélyek részére is újabb séták

kerülnek megrendezésre.

A Múzeum Helytörténeti Klub nevű új rendezvénysorozata az őszi, rezsihelyzet okozta bezárások miatt nem indult el, de a program előkészületei megtörténtek 2022 őszén. A leendő klubfoglalkozások havonta kerülnek majd megrendezésre, a témák kidolgozásra kerültek, és minden témához választottam meghívott vendéget. Dr. Bódán Zsolt levéltárossal és Koszorús Oszkár helytörténésszel lefolytattam az egyeztetéseket, mindketten állnak szívesen rendelkezésünkre egy beszélgetésre a 2023-as év folyamán.

III. Publikációk

2022 őszén elkészült a Múzeum internetes folyóirata, a Mozaikok Online című kiadvány számára az orosházi városkép szocializmus korabeli átalakulásáról írt tanulmányom, melynek címe: Orosháza városképének átalakulása a szocializmus időszakában (1945-1989). A tanulmány megírása hosszú kutatómunkát igényelt, mert 1974 óta semmilyen értekezés nem íródott a város átalakulásával kapcsolatosan. Hosszas levéltári kutatómunka, és a korabeli sajtótermékek áttanulmányozása után a cikk elkészült, október végére a lektori véleményt is megkaptam róla.

A Múzeum, vélhetően 2023-ban kiadásra kerülő, diákok számára készülő kiadványa számára elkészítettem 47 helytörténeti és 28 sporttörténeti témájú rövid írást, valamint mindegyikhez egy rövid feladatot. Az írások az úgynevezett „storytelling” formátumban készültek el, amely lényege, hogy bevonja a közönséget, és magát a történetet érdekesebbé, értékesebbé teszi. A történetek végigvezetik az olvasókat a város történetének legfontosabb eseményein, valamint a településen valaha üzött sportágak rövid történetén. Iskolák számára történelem, vagy hon- és népismeret órákon is nagy segítséget nyújthat a kiadvány, tanárok és diákok számára egyaránt.

IV. Egyéb feladatok

A Múzeum Facebook oldalának kezelése a néprajzi, a régészeti és a történeti szakág képviselőinek feladata. 2022 augusztusától heti két történeti témájú bejegyzés jelent meg az oldalon, melyek zömmel a Történeti Gyűjtemény egy-egy tárgyát mutatják be. Az év folyamán 35 ilyen jellegű poszt került fel, a sorozat természetesen folytatódni fog 2023-ban is.

A Múzeumban a 2022. év folyamán egy kutató jelezte kutatási igényét történeti témakörökkel kapcsolatban. A kért kutatási témához a gyűjteményben megtalálható tárgyakat átnéztem, és a kutató rendelkezésére bocsátottam. A kutatási folyamatot mindenben segitettem, a kutató távozása után az előhozott tárgyakat, dokumentumokat visszahelyeztem a raktárba.

2022 folyamán több múzeum is kölcsönzött tárgyakat intézményünkől, különböző

kiállításokon való megjelentetés céljából. A kölcsönzési folyamatoknak tevékeny részese voltam, részt vettem a kölcsönzési szerződések megalkotásában, azok esetleges módosításában, és az intézményekkel történt elektronikus és telefonos kapcsolattartásban.

A Múzeum által szervezett rendezvényeken részt vettem, és segítettem a szervezési folyamatokat. Több olyan esemény lebonyolításában is szerepet vállaltam, melyeknek az intézmény biztosított helyet.

Orosháza, 2023. január 13.

Szemenyei Béla
történész-segédmuzeológus

Néprajz szakág
Munkajelentés 2022.

2022. július 22 – 2022. december 31.

Gyűjteményi munka

Az elmúlt esztendő végén az évekkel ezelőtt múzeumba került tárgyak részben beletárolásra kerültek, így folyamatosan részben pótoljuk a leltári elmaradásokat, polcra helyeztük a műtárgyainkat.

- 22 tételt vettem gyarapodásba (új és régebbi ajándékozások).
- 139 tételt leltároztam be a néprajzi leltárkönyvbe.
- A néprajzi adattárba 12 tételt vettem be.
- Az eredeti fotó leltárkönyvbe 112 tételt leltároztam be.
- A demonstrációs tárgyak leltárkönyvébe 49 tételt vezettem be.

Ennek a folyamatnak 2023-ban is folytatódnia kell, mert így alakítható ki a gyűjteményezési koncepció, valamint a raktári rendet meg kell tartani.

A könyvtári gyűjteménybe 11 darab könyvet leltároztam be.

Bemutató

Az intézmény Facebook közösségi oldalán 35 Facebook bejegyzést tettem közzé néprajzi témában.

75 témát dolgoztam ki szöveggel, feladattal, megoldókulccsal és fotóval a későbbiekben megjelenő helytörténeti kötet számára.

A múzeum internetes folyóirata számára leadtam Oravecz Sándor orosházi cipész életútja (1927-2021) című tanulmányom.

Az új állandó kiállítás néprajzi tárgyait (30 db) leírtam, melyek kiállítótermi és digitális eszközön való megjelenítésre alkalmasak. A néprajzi kiállítási egység rövid, összefoglaló szövegeinek egy részét is megírtam.

Egyéb

Október hónapban a teremőri feladatokat láttam el a Városi Képtárban.

Orosháza, 2023. január 31.

Béziné Purgel Nóra
néprajzos muzeológus

A múzeumpedagógiai foglalkozások során alapvető feladatunk, hogy a gyűjtemény, és a kiállítások a lehető legteljesebben megjelenjenek ezekben az alkalmakban, mert a múlt bemutatása a jövő nemzedék „lokálpatrióta nevelésének” szempontjából elengedhetetlen, a felnövekvő generáció régióhoz kötődéséhez a múzeumi szemlélet nem mellőzhető.

A Múzeum 2022-re tervezett programjai azonban korlátozottan tudtak megvalósulni az elnyert pályázat miatt zárva tartott intézményben. Ettől függetlenül egy -régész- nyári tábor megvalósult, mely ismét nagyon népszerű volt.

2022. évi programok:

dátum	program neve	
01.	Online Mozaik	Online folyóirat aktuális számának megjelenése
01.	Kiállítás megnyitó	Fegyvert s vitézt éneklek – Magyar Kultúra Napja
03.	Kiállítás megnyitó	Szénási Józsefné – Városházi Galéria
03.	Kiállítás megnyitó	Facsar Mihály – Vitézi rend
04	Kiállítás megnyitó	OKKE kiállítás
04.	Kiállítás megnyitó	Városi Képtár Aktfotó kiállítás – Szentesi Aktfotó Biennálé
04.	Kiállítás megnyitó	Az orosházi közösségért 1.
04.	Kiállítás megnyitó	Az orosházi közösségért 2.
04.	Kiállítás megnyitó	Az orosházi közösségért 3.
05.	Könyvbemutató	Csicsely L.: „Őrizzük emlékeinket” c. könyv bemutatója
05.	Irodalmi est	Darvas 110.
05.	Kiállítás megnyitó	Városi Képtár – Üvegékszer kiállítás – Rozetta Üvegstúdió Hmvhely
05.	Régészet napja	Régészeti előadás és terepbemutató az érdeklődőknek
05.	Kiállítás megnyitó	Textilszobrok, festmények – Városházi Galéria
05-06.	Kiállításához múzeumpedagógiai	Óvodásoknak és általános iskolásoknak

	foglalkozások	
06.	Könyvbemutató	Az Orosháza ceruzavégen c. könyv bemutató ünnepsége
06.	MÉ program	ArtPeggio koncert a Városi Képtárban, Varga László kiállításának megnyitója
07.	Régész tábor	Általános iskolásoknak (megjelentek az iskola előtt álló óvodások is)
07.	Múzeumpedagógiai foglalkozás	Nyári napközis tábor
08.	Múzeumpedagógiai foglalkozás - gyertyamártás	Általános iskolások – Városi napközi
08.	Emlékkiállítás	Szilágyi Cecília emlékkiállítás – Városházi Galéria
09.	Helytörténeti séták	Múzeum- Kossuth u.
09. hótól folyamatosan, hetente	NÉV kampány	Nagyszabású gyűjtés néprajz, helytörténet témakörben
09.	Kiállítás megnyitó	Balogh Örse

Az internetes megjelenéseink jelentősen növekedtek, és több aktivitást értek el:

A bejegyzés címe	A bejegyzés ideje	Látták	Aktivitás	Reakciók	Hozzászólás	Megosztás	Bejegyzésre kattintás
A múzeumban őrzött fegyverek	2022.01.12	448	27	15	0	2	10
Szűrő- és vágófegyverek	2022.01.14	619	39	27	1	2	9
Milyen zsoldosok harcolhattak a középkori Magyar Királyság seregeiben?	2022.01.15	2788	156	100	1	6	49
régészeti és a történeti korszakok fegyvereinek szerelmesei	2022.01.17	628	45	30	0	3	12

Szeretettel meghívunk Mindenkit	2022.01.18	901	72	32	0	4	36
A neolitikum idején	2022.01.19	2030	132	93	1	6	32
Már csak 4 nap	2022.01.21	682	39	27	0	2	10
A 7 műtárgya sorozatban Bene András orosházi fémkeresős tavaly őszi találatát mutatjuk be.	2022.01.23	2765	303	102	0	10	191
Elérkezett legújabb kiállításunk megnyitójának napja	2022.01.25	764	39	15	0	1	23
A múlt héten megnyílt fegyverkiállításunk Múzeumunk nyitvatartási idejében március közepéig látogatható	2022.02.04	492	37	21	0	2	14
"Egy este, ami Rólad szól"	2022.02.23	1256	286	120	47	7	112
Fegyvertörténeti kiállításunkra folyamatosan érkeznek diákcsoportok	2022.02.28	473	43	19	0	0	24
anuárban kezdődött fegyverkiállításunk hamarosan véget ér	2022.03.12	357	15	12	0	0	3
Az 1848/49-es forradalom és szabadságharcra emlékezünk	2022.03.15	488	23	13	0	1	9
MEGHÍVÓ	2022.03.24	697	30	18	0	3	9

Aktfotó Biennálé	2022.03.28	353	18	7	0	1	10
Városunk jeles helytörténete, Koszorús Oszkár tegnap ünnepelte 80. születésnapját	2022.04.09	634	61	51	0	0	10
2021. december 12 napján kelt bejegyzésben	2022.04.17	1641	153	60	1	3	89
Harruckern Ferencre emlékeztünk	2022.04.23	486	65	11	0	0	54
Szeretettel várunk Mindenkit következő kiállításmegnyitónkra!	2022.04.26	2507	97	47	0	11	39
Holnapi kiállításmegnyitónkra is Mindenkit szeretettel várunk!	2022.04.27	509	7	4	0	1	2
Szeretettel várunk Mindenkit 2022. április 29-én 15 órákor Csicsely János László könyvének bemutatójára!	2022.04.28	623	35	19	1	2	13
Biztosan már sokan értesültek a sajtóból	2022.05.03	395	24	14	0	0	10
Szombaton este 7 órától Darvas József kétszeres Kossuth- díjas író irodalmi munkásságára emlékezünk	2022.05.05	295	21	9	0	0	12
Múzeumunkban kapható Csicsely János László: Őrizzük emlékeinket	2022.05.12	271	9	6	0	0	3
Korábban már hírül adtuk	2022.05.13	294	11	4	0	1	6

A könyvtárusítás a Múzeum zárvatartása ellenére zavartalanul működik	2022.05.15	453	18	12	0	0	6
A Városi Képtárban május 25-én megnyílt - az Üveg Nemzetközi Éve programjaihoz kapcsolódva	2022.06.07	542	50	16	0	2	32
A könyvtárusítás a Múzeum zárvatartása ellenére zavartalanul működik.	2022.06.15	507	13	7	0	1	5
Szeretettel meghívjuk Önöket 2022. június 25-én	2022.06.21	533	30	10	2	2	16
Már csak 2 nap, és Múzeumok Éjszakája a Városi Képtárban!	2022.06.23	255	10	3	0	0	7
Kiállításmegnyitó és gitárkoncert – Múzeumok Éjszakája a Városi Képtárban	2022.06.26	569	93	16	0	0	77
Múzeumunkban továbbra is kapható Csicsely János László: Őrizzük emlékeinket	2022.07.01	605	32	17	0	2	13
1. csapat	2022.07.11	221	28	3	0	0	25
2. csapat	2022.07.11	147	13	5	0	0	8
4. csapat	2022.07.11	182	29	10	0	0	19
Pár kép a hétről	2022.07.11	596	126	13	0	0	113
Az orosházi takács céh céhládája	2022.07.12	408	29	20	0	1	8

Szilágyi Cecília emlékkiállításának megnyitója	2022.08.05	436	19	9	0	1	9
Már olvasható a Mozaikok Online	2022.08.05	186	7	0	0	0	7
A Kútmúzeumban járt az M1	2022.08.09	956	123	50	0	4	69
Ahogy szép lassan felszabadulnak a lelőhelyeink	2022.08.17	3439	406	123	5	10	268
Lehetne korabeli „szelfi”?	2022.08.20	1384	260	93	17	2	148
Üzenetváltás a régi időkben – a korabeli SMS: üzenetvivő tok	2022.08.24	849	85	28	0	3	54
Ön Orosházán szerzett szakmát?	2022.08.26	313	31	15	1	1	14
Sportolt Ön Orosházán? Az orosházi sport dicső múltja	2022.08.31	216	8	3	0	1	4
Mire szolgált a dögcédula?	2022.09.01	173	22	12	0	0	10
Jeles évforduló közeleg	2022.09.02	1326	91	54	0	7	30
Legjobb ostor az abrák	2022.09.03	169	8	5	0	0	3
Az úszás és vízilabda ünnepe – Szoboravatás 87 éve Gyopárosfürdőn	2022.09.07	231	46	13	0	0	33

Múltbéli séta a jelenben	2022.09.07	2511	272	83	5	14	170
Az előző megosztása	2022.09.08	317	19	5	1	1	12
Tanulj tinó...!	2022.09.08	502	51	20	0	1	30
Múltbéli séta a jelenben	2022.09.09	259	16	13	0	0	3
Tudja, hogy ki volt Juhász Balázs?	2022.09.09	209	12	4	0	1	7
Lőrinc-nap	2022.09.10	338	22	12	0	2	8
Múltbéli séta a jelenben	2022.09.10	625	29	12	0	1	16
Múltbéli séta a jelenben	2022.09.11	257	9	7	0	0	2
Múltbéli séta a jelenben	2022.09.12	1275	117	26	2	6	83
Múltbéli séta a jelenben	2022.09.14	119	4	4	0	0	0
Járt valaha a Boldizsár Képtárban Orosházán?	2022.09.14	516	59	30	2	2	25
Tudta, hogy működött népfőiskola Orosházán?	2022.09.16	217	30	13	0	0	17

Örömmel tudatjuk, elindult új kampányunk	2022.09.16	160	34	3	0	2	29
Sétáljunk együtt!	2022.09.22	224	23	14	0	0	9
Zászlóavatás képeken – volt egyszer egy Orosházi Kinizsi	2022.09.23	185	15	5	0	0	10
HELYTÖRTÉNETI SÉTA A MÚZUEMOSOKKAL	2022.09.23	343	34	11	0	0	23
A palóka	2022.09.24	546	54	14	0	1	39
„Okoseszközök” az iskolában a 19. században – a palatábla	2022.09.25	362	47	21	3	0	23
Ne maradjon le róla: Balogh Örsé kiállítása a Városi Képtárban	2022.09.28	672	56	32	0	4	20
Mihály névnap	2022.09.29	381	25	15	1	2	7
Ifjúságnevelés a két világháború között – a levantemozgalom	2022.09.30	194	17	10	0	1	6
Zene világnapja	2022.10.01	298	14	13	0	0	1
Egykori szőlőskertek	2022.10.05	674	80	41	0	2	37
Iparosok képviselője Orosházán – az Ipartestület	2022.10.06	246	27	15	2	0	10

Diétai hírek a reformkorban – Az Országgyűlési Tudósítások	2022.10.07	171	20	11	0	0	9
Kérjük, kövessék múzeumunk legújabb kampánya, a Nekem Érttem Velem (N.É.V.) oldalát is!	2022.10.07	104	19	2	0	0	17
Lekváfőzés	2022.10.08	262	17	14	0	0	3
Az alább linkelt posztot annyival egészítjük ki,	2022.10.09	380	32	8	0	0	24
Drótszámon a csatatérre – katonai kerékpár a múzeumban	2022.10.12	360	45	18	0	1	26
Be van az én szűrőm ujja kötve	2022.10.13	205	8	5	0	0	3
Pálinkafőzés	2022.10.15	783	64	43	0	2	19
Thék Endre egyik legelső kitüntetése – ipartestületi díszérme 1874-ből	2022.10.19	429	42	27	0	1	14
A rühzsírtartó	2022.10.20	643	44	22	2	2	18
Mi lehet ez?	2022.10.22	422	26	21	0	1	4
„Nekem – Érttem – Velem” Fehér Bélával	2022.10.26	336	25	10	0	0	15
A tarkedli	2022.10.27	398	43	14	0	1	28

181 éves evangélikus énekeskönyv az orosházi múzeum gyűjteményében	2022.10.28	197	26	12	1	0	13
Mi van a hordóban?	2022.10.29	317	25	15	0	1	9
Nagy Gyula bácsi kiemelkedő munkásságának egyik elismerése – A Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje	2022.10.30	183	19	13	0	0	6
Jótekonyság világsztárokkal – az Aranycsapat Orosházán	2022.11.02	237	18	9	0	2	7
„Ég a gyertya...”	2022.11.03	237	11	7	0	1	3
Kicsi a világ	2022.11.04	754	98	22	0	1	75
Kikapcsolódás a 30-as években Orosházán – színházi előadás és táncmulatság	2022.11.04	148	9	4	0	0	5
Komaszilke	2022.11.05	214	16	13	0	0	3
Élet a kulisszák mögött – erről ismerhették fel a rendezőket az 1899-es Orosházi Iparkiállításon	2022.11.09	194	23	14	2	1	6
Korabeli orosházi bank pecsétje a 19. századból	2022.11.10	197	16	9	0	1	6
„Márton napján, ha a lúd jégen jár...”	2022.11.11	239	33	15	0	1	17

Az újbor	2022.11.12	166	12	7	0	0	5
Hogy nézett ki Orosháza és környéke egy térképen 128 éve?	2022.11.16	220	37	12	0	2	23
Koraszülöttek világnapja	2022.11.17	206	15	7	0	2	6
Az árvák vagyonának őrzői – az árvapénztár	2022.11.18	99	2	2	0	0	0
Erzsébet nap	2022.11.19	284	27	13	0	0	14
Régi idők focija: az Orosházi Kinizsi labdarúgó csapata az 1960-as években	2022.11.23	103	6	3	0	0	3
Katalin-nap előestéjére	2022.11.24	198	16	13	0	1	2
„Ha Katalin kopog...”	2022.11.25	201	12	10	0	0	2
Szól a rádió – Népszuper az orosházi múzeumban	2022.11.26	133	6	5	0	0	1
Helyi hírek a 20. század első felében – Orosházi Friss Ujság	2022.12.07	134	8	5	0	0	3
A tajtékpipa	2022.12.08	208	15	10	0	0	5
Megszállásból megszállásba – 1944 októbere Orosházán	2022.12.09	166	18	2	1	0	15

Cukortartó	2022.12.10	256	21	16	0	1	4
Városlapítási emlékérem – a 250 éves Orosháza megünneplése	2022.12.14	186	15	9	0	1	5
Petróleumlámpáink	2022.12.15	188	13	10	0	0	3
Háborús veteránok megbecsülése – az Országos Frontharcos Szövetség	2022.12.16	159	20	5	2	0	13
"Olvad mint a vaj"	2022.12.17	646	45	34	0	2	9
Karácsony az apátságban – Boldizsár István festőművész programja 1940 karácsonyán	2022.12.21	152	9	3	0	1	5
Képeslapok karácsonyra	2022.12.22	239	11	8	0	1	2
Karácsony az 1920-as években, a monori iskolában	2022.12.23	219	23	11	0	2	10
Ünnepi dekorációk	2022.12.24	247	13	10	0	1	2
Gyermekműsor a nagyszénási tanyavilág iskolájában, a két világháború között	2022.12.28	1189	251	52	5	3	191
Készítsünk szaloncukrot!	2022.12.29	309	26	10	0	1	15

Orosházi országos sportvezető emlékei a Múzeumban	2022.12.30	683	34	12	0	1	21
„Süssünk, süssünk valamit”	2022.12.31	208	14	10	0	0	4
Összesen:	122 bejegyzés	63731	5778	2443	106	180	3049
Átlag:		522,39	47,36	20,02	0,87	1,48	24,99

Rólunk írták – 2022

<https://oroscafe.hu/2022/05/08/oroshazi-hirek-nagy-gyula-teruleti-muzeumban-a-110-eve-szuletett-darvas-jozsef-eletet-ideztek-fel/>

hir6.hu/cikk/164351/a_fegyverek_beszelnak_a_muzeum_uj_kiallitasan

<https://oroscafe.hu/2022/01/25/a-fegyverek-beszelnak-a-muzeum-uj-kiallitasan/>

<https://oroscafe.hu/2022/07/16/a-muzeum-zarva-de-a-regesz-tabor-nem-maradt-el/>

<https://oroscafe.hu/2022/09/23/oroshazi-hirek-kiallitas-varosi-keptarban-balogh-orse-muveibol-jellegzetes-oroshazi-epuletek-rajzai/>

<https://www.beol.hu/helyi-kultura/2022/08/az-oroshazi-kutmuzeumban-forgattak>

<https://www.beol.hu/helyi-kozelet/2022/05/bezart-az-oroshazi-muzeum>

<https://www.beol.hu/helyi-kozelet/2022/01/fegyverkiallitas-nyilt-az-oroshazi-muzeumban>

<https://www.beol.hu/helyi-kozelet/2022/09/femkeresok-altal-talalt-kincseket-mutattak-be>

<https://www.beol.hu/helyi-kozelet/2022/09/fontos-adalekokat-adhatnak-oroshaza-tortenetehez-a-lakosok>

<https://www.beol.hu/helyi-kultura/2022/04/huszonegyedik-szazadi-elmanyekben-gazdag-attrakcio-keszul-oroshazan>

<https://www.beol.hu/helyi-kozelet/2022/03/melto-modon-emlekeznek-az-oroshazi-thek-endrere>

<https://www.beol.hu/helyi-kultura/2022/01/mihaly-laszlo-kepeibol-nyilt-tarlat-oroshazan>

<https://www.beol.hu/helyi-kozelet/2022/09/multbeli-setara-indultak-oroshazan>

<https://www.beol.hu/helyi-kultura/2022/05/oroshazan-allitja-ki-csillogo-csodait-az-ekszerkeszito-mester>

<https://www.beol.hu/helyi-kozelet/2022/09/valtozatos-programokkal-keszulnek-a-kulturalis-orokseg-napjaira-bekesben>

<https://oroscafe.hu/2022/03/16/elhunyt-a-muzeum-korabbi-igazgatoja-a-neves-tudos-dr-hevvizi-sandor/>

<https://oroscafe.hu/2022/08/12/oroshazi-hirek-emlekkiallitas-varoshazi-galeriaban-szilagyi-cecilia-muveibol/>

<https://oroscafe.hu/2022/05/26/erdemes-ellatogatni-a-keptarba-es-megnezni-a-csodas-ueveg-ekszerkekbol-nyilt-kiallitast/>

https://hir6.hu/cikk/165836/erdemes_megnezni_a_csodas_ueveg_ekszerkekbol_nyilt_kiallitast

<https://oroscafe.hu/2022/04/29/every-day-kezilabda-kozosseg-olvasokor-multidezo-oroshaza-oroshazi-hirek/>

<https://oroscafe.hu/2022/03/27/oroshazi-hirek-nagy-gyula-teruleti-muzeum-kiallitas-facsar-mihaly-tarlata-vitezi-rendrol/>

https://hir6.hu/cikk/164494/ha_nem_jon_a_tetujarvany_vajon_meg_ma_is_isszuk_az_oroshazi_bort

<https://oroscafe.hu/2022/02/05/oroshaza-bor-szolo-termesztes-ertektar-nagy-gyula-muzeum-ha-nem-jon-a-tetujarvany-vajon-meg-ma-is-isszuk-az-oroshazi-bort/>

https://hir6.hu/cikk/165485/harruckern_baro_buszken_tekintene_minden_mai_oroshazi_lakosra

<https://oroscafe.hu/2022/04/23/oroshaza-nemet-nemzetisegi-onkormanyzat-nagy-gyula-teruleti-muzeum-emlektablakoszoruzas-harruckern-baro-buszken-tekitene-oroshaza-minden-jelenlegi-lakosara/>

<https://oroscafe.hu/2022/09/16/oroshazi-hirek-helytorteneti-setakat-indit-a-muzeum/>

<https://oroscafe.hu/2022/06/27/igy-telt-a-muzeumok-ejszakaja-a-varosi-keptarban/>

<https://oroscafe.hu/2022/05/16/felujitas-bezaras-thek-endre-nagy-gyula-teruleti-muzeum-oroshaza-oroshazi-hirek/>

<https://oroscafe.hu/2022/12/02/oroshaza-oroshazi-hirek-kiallitas-megnyito-ujfalussy-istvan-kilencven/>

<https://oroscafe.hu/2022/03/24/thek-endre-nagy-gyula-teruleti-muzeum-fejleszt-es-oroshaza-oroshazi-hirek/>

<https://archeologia.hu/ujabb-epulet-kissing-falubol-szolnok-tovabb-kutatjak-a-torok-palotat-megujulas-oroshazan>

<https://oroscafe.hu/2022/01/26/mar-az-interneten-is-elarheto-a-muzeum-folyoirata/>

<https://oroscafe.hu/informaciosnaptar/muzeumok-ejszakaja-a-varosi-keptarban/>

<https://oroscafe.hu/2022/09/15/muzeum-palyazat-mult-hagyomanyorzes-emlek-koszorus-oszkar-oroshaza-oroshazi-hirek/>

<https://oroscafe.hu/2022/09/03/megyenap-oroshazi-banan-helyi-ertektar-kezmuves-oroshaza-oroshazi-hirek/>

<https://oroscafe.hu/2022/11/20/regi-foto-szazeves-fenykep-oroshaza-anno-mult-multidezo-on-felismeri-nagymamajat-dedmamajat-az-1928-as-fenykepen-var/>

https://ezalenyeg.hu/orszagszerte/orizzuk-emlekeinket-konyvbemutato-a-muzeumban__-248053

<https://oroscafe.hu/2022/05/03/orizzuk-emlekeinket-konyvbemutato-a-muzeumban/>

<https://oroscafe.hu/2022/03/18/muveszet-kiallitas-szenasi-jozsefine-kep-termeszet-oroshaza-oroshazi-hirek/>

<https://oroscafe.hu/2022/01/18/mihaly-laszlo-kiallitas-varosi-keptar-oroshaza-oroshazi-hirek/>

<https://oroscafe.hu/2022/05/27/textilszobrokbol-es-festmenyekbol-nyilt-kiallitas-oroshazan/>

<https://fataj.hu/2022/04/thek-endre-emlekszoba-oroshazan/>

<https://oroscafe.hu/2022/09/07/oroshaza-oroshazi-hirek-nagy-gyula-teruleti-muzeum-szobor-komjadi-bela-tortenet/>

<https://oroscafe.hu/2022/02/23/vadaszpilota-muzeum-dinka-tibor-repulo gep-oroshaza-oroshazi-hirek/>

<https://hirmavigator.hu/hir/3242524-uj-allando-kiallitast-rendeznek-be-az-oroshazi-muzeumban>

<https://kultura.hu/uj-allando-kiallitast-rendeznek-be-az-oroshazi-muzeumban/>

https://nka.hu/kiemelt-kategoriak/hirek/uj-allando-kiallitast-rendeznek-be-az-oroshazi-muzeumban/?fbclid=IwAR2i0QPqt5eTPGugqmHmkQWjmYiOn8otsezA717eKMfj2M8vO75_ECEncw/

EFOP-3.3.2-16-2016-00236 pályázat fenntartási időszakában megvalósult projektek szakmai tartalmának vázlata, mely projektek jó gyakorlatként szerepelnek a bevont általános iskolákban:

Projekt címe	Projekt témája/célja
A fény varázslata	A fény fizikai tulajdonságai, "archiválása", hatása az embericivilizációra. A fény érzékelése (látók - gyengénlátók, vakok). Fény alapú eszközök (nagyító, távcső, szemüveg...). A fény jelenségei, a fény mérése. Részecske és hullámtermészet.
A fény(kép)	A fényképek dokumentáló szerepének, jelentőségének tudatosítása, a bennük rejlő információk használata; a fotográfia elméleti és gyakorlati lehetőségei a civil közösségek, a település értékeinek, életének, történeti folyamatainak dokumentálásában, a helyi értékek megőrzésében és népszerűsítésében, az oktatásban, ismeretterjesztésben, tudományban, a hétköznapi munkában, és a művészetekben. A tevékenység elsődleges célja a diákok kifejező képességének fejlesztése beleértve a nonverbalitás tudatos használatát. A célcsoport tagjainak önkifejező, problémamegoldó és konfliktuskezelő képességüket. Múzeumi fotógyűjteményen keresztül fejlődik a diákok kreativitása. A Múzeumban őrzött szellemi hagyatékot játékos módon ismerteti meg a fiatalokkal.
A tudás fája...	A tanulás módszerei, a tanulás környezete sok változáson esett át az utóbbi években és az interneten elérhető hálózatok használata a tanítás- tanulás folyamatában, elengedhetetlenül fontos. A tanulásban egyre nagyobb szerepet kap az elektronikus eszközökkel támogatott információcsere. Az interneten történő információszerzés, ezek összefüggéseibe helyezése új platformot kapott. A virtuális közösségekben a személyes tudás a megosztások révén hálózatokba szerveződik. Az iskolai gyakorlatba valószínűleg a hagyományos módszereket kiegészítő eszközként léphetnek be a konnektivista módszerek. Cél az információs műveltség elsajátítása, azaz az információ megtalálásának és felhasználásának az a módja, amely azután az élethosszig tartó tanulás során hasznosítható. A források megtalálása, a forrásalapú tanulás, az önálló felfedezés és a problémamegoldó tanulás kompetenciájának fejlesztése. A tanulás- és kutatómódszertan technikai segítséget nyújt az ismeretszerzés szervezésében, ugyanakkor a megszerzett információ feldolgozásának részleteire is felhívja a figyelmet. A műhely munka feladat orientált, egyéni fejlesztések keretében történik, igazodva a tanulók egyéni szükségleteihez, aktivitásához.
Amerikából jöttem, mesterségem címere...	Mit dolgozol anya? Amerikából jöttem mesterségem címere... Orvos. Mit csinál az orvos. Mi az a fonendoszkóp? Testrészek megismerése. Játékos feladatok.
Antropológia – amit a csontok mesélnek	Az emberi csontváz. Milyen részei vannak, miről ismerhető fel a női, és a férfi. Betegségek jelei. Az antropológus szakma. Mi mindenről árulkodnak a csontok még? Lehet tudni, milyen őseink voltak, a csontjaink alapján?

Az írás eszközeinek története és kémiája	Ha már a gondolat megszületik, miként rögzítjük, mire, mivel. Az ember mindig olyan eszközökkel rögzít, melyek a rendelkezésére állnak, olyan szimbólumrendszert használnak, melyet közösen használnak és ismernek. Milyen befolyások módosítottak az emberi archiválási szokásokon. Hogyan jutottunk a globális világ digitális tartalmaihoz. Kreativitás fejlesztése.
Digitális "írástudás"	Az információ keresés végső célja, hogy a megszerzett információt tudássá alakítsuk, megvizsgáljuk e folyamat néhány mozzanatát. A diákok heurisztikus keresési eljárásait a logikus keresési stratégia felé irányítani, a változásokat közösen elemezve és értékelve az átalakulás folyamatát, ebben támogatni őket. A digitális bennszülöttek hozzá vannak ahhoz szokva, hogy rendkívül gyorsan kapnak információt. Szeretik a dolgokat párhuzamosan feldolgozni, egyszerre több mindennel foglalkozni. Jobban kedvelik az ábrákat, képeket, mint a szöveget. A dokumentum visszakeresése mellett a tárolt információ megtalálása a végső cél. A dokumentumokról, információkról milyen adatokat találunk és azok milyen módon keletkeznek. Metaadat: adat az adatról. A keresés folyamata: keresőkérdés megfogalmazása, módosítása, a keresési stratégia, a találati halmaz értékelése, releváns találatok, zaj. Asszociatív keresés – asszociációs felhő. A találati halmaz: értelmezés, értékelés, osztályozás-csoportosítás, értékelés, kiválasztás. Forrás megjelölése, hivatkozás a felhasználás során.
Együtttes erővel - a család	Projektünk készítése során arra törekedtünk, hogy a családot, mint az emberi közösség által alkotott egységet rendszerszerűen értelmezzük. A projekt témáival a család egyes funkcióiról adunk átfogó képet: pszicho szociális funkció, szocializációs funkció, szellemi-kulturális funkció, gondozó-ellátó funkció. Olyan alternatívákat, ötleteket szeretnénk megmutatni, amelyek segítenek abban, hogy mindig tudjuk, van következő lépés, még akkor is, ha ez nem látható előre. Projektünk segíti a személyi, az interperszonális és interkulturális kompetenciák megerősödését, a kommunikációt és konfliktuskezelést, a mentális egészségmegőrzést. Másodlagos célunk, hogy beépüljön a fiatalok szemléletébe a problémamegoldás és ne a probléma elkerülés legyen a választott magatartásforma. Céljaink szerint a változást a projektben résztvevő személyek szemléletében szeretnénk elérni, lehetséges, hogy ennek mérése a projekt zárását követően, csak részleges lehet. Mint tudjuk a szemlélet változtatása az egyik legnehezebb feladat, de mi mindannyian hiszünk abban, hogy ha lassan is, de eredményesen végezzük munkánkat ennek érdekében. A múzeum már számos rendezvényen, programon megfogalmazta, hogy a hagyományos értékeket képviseli, épp ezért bízunk abban, hogy azok, akik már nálunk járva megtapasztalták az általunk képviselt értékekben rejlő energiákat, érzékenyebben és nyitottabban viszonyulnak ehhez a fejlesztéshez.

Érzékelek, itt vagyok!	Interaktív érzékenyítő tréningen keresztül bemutatni a látássérültek ellátásánál használatos eszközöket, amelyek ismerősek lehetnek ugyan, de a megszokottól mégis eltérőek, elsősorban hangjelzésekre, tapintásra épül működésük. Így pl. a beszélő vérnyomásmérő, vércukorszintmérő, folyadékszintjelző vagy aláírás segítő keret kipróbálására. Számítógépes programok, telefonok. A diákok szemfedő segítségével egy kis időre megtapasztalhatják a látássérültek helyzetét. A Természettudományi Múzeum meglátogatása. Vakos projekt, evolúciós fejlődés, hiperérzékenység. Hivatásos kóstolók, parfümörök, stb. Beteg/visszamaradtak vagy nem? Pl. koraszülöttek szaglása, stb... Az érzékelés súlypontjának áthelyeződése és az elfogadás vakok – látók. Drámapedagógia, szituációs gyakorlatok. Jelenetek, amiket átélhetnek/átélnék a mindennapokban. Mit tegyünk, hogyan oldjuk fel ezeket a helyzeteket?
Érzékeljünk okosan!	Az érzékelés az ingerek érzékszerveken át történő tudatosulása. Információ gyűjtése érzékszerveinken keresztül. Mit csinál az agy... Milyen érzékszerveink vannak, mit érzékelünk, mi van akkor, ha valamelyik sérül... Az orrunk hogyan vezet bennünket, hogyan ízlelünk, mit látunk, mennyire fontos a tapintás, a bőrérzékelés. Kinek melyik az erősebb, és miért. Van, aki édesszájú, van, aki kívánja a savanyút...miért van ez? Tényleg jelzi testünk, hogy mire van szüksége, vagy csak hozzászokunk az egyfajta ízekhez...
Generációk között Bezzeg az én időmben...	Generációs különbségek. Miért nem értjük egymást, hiszen ugyanazon a nyelven beszélünk. Biztos, hogy ugyanazon a nyelven beszélünk? Család. Kis család, nagy család... Kinek mi a feladata, -régen és most. Miért rendeződött ez át? Szituációs gyakorlatok, szerepcserékkel. Vajon ki hogyan reagál, és miért. Koronként és korosztályonként. Határok, empátia, türelem. Mitől „szupernagyi” vagy szuper unoka valaki?
Gépek és emberek	Régen kézi, állati meghajtású gépek működtek. Utána az ember igába hajtotta a szelet és a vizet is, majd megjelentek az első hőerőművek, amik már szénrel és fával működtek. Hogyan működnek az erőművek? Félni kell-e az atomerőművektől? Miért fontos a naperőmű és a szél erőmű és valóban hasznosak-e? Milyen különleges áramtermelő létesítmények vannak? Ipari forradalom, a technika fejlődése. High-tech technológia megjelenése, futószalag, robotizálás...
Kiterjesztett valóság	A gyerekeknek elsősorban a téri-vizuális és az interperszonális tehetségterületeik fejlettek. Az önképzés fontosságára neveljük őket a program során megismert tanulásmódszertani technikák bevonásával. Mivel a technikát könnyen megtanulják kezelni, arra szeretnénk megtanítani őket, hogy hogyan tudják az új eljárásokat a tanulás szolgálatába állítani. - Aurasma alkalmazás bemutatása, elméleti háttér - Saját Aurasma készítése, kipróbálása - www.LearningApps megismerése, készítése - Új Aurasma készítése adott témához
Kommunikáció	Az egész életen át tartó tanulás kulcskompetenciája a kommunikáció. A munkaerő piaci versenyképességhez szükséges kompetenciáról beszélünk, mely fejlesztése kihat a tanulási attitűdre, interperszonális formája a munka világában megkönnyíti az integrációt, segítségével a társadalmi beilleszkedés is biztosított. Az infokommunikációs kompetencia

	fejlesztése az információ szerzés és felhasználás elsajátításánál elengedhetetlen. A végzettség nélküli iskolaelhagyás arányának csökkentése. A tanulói alapkészségek, képességek szintjének növelése, fejlesztése, a nyelvi kompetenciák fejlesztése, lehetőség szerint az infokommunikációs kompetenciák növelése. A horizontális készségek kialakításának támogatása, a problémamegoldás, az interperszonális kommunikáció, a konfliktuskezelés, az eredményes tárgyalástechnika készségének fejlesztése. Javul a tanulók kommunikációs készsége, javul a vitakultúrájuk, képesek lesznek különböző szemszögből megközelíteni szituációkat s ezzel a problémamegoldó készségük is pozitívan változik. Képesek lesznek a tanulók a magabiztos önkifejezésre, elősegítve az ön-menedzsmentet.
Mesterségek: cukrász	Mesterségek, foglalkozások. Régen és ma. A gyerekek ismereteinek felmérése érdekében foglalkozás keretében beszélgetünk a mesterségekről és arról is, hogy ki mi szeretne lenni, ha majd nagy lesz. Témánk középpontjába a cukrászatot állítjuk. Torta sütése.
Mi lenne, ha...	Mi lenne ha...a korosztály érzékenyítése, beszélgetés a gyermekkor "mi lenne ha" kérdéseiről. Mi lenne, ha anya/apa azt mondaná, stb... Játékokkal, rajzzal, beszélgetéssel.
Népek mindennapi kenyeré	A kenyér készítésének története, fajtái egyes népeknél, miért ilyen és miért olyan egyes földrajzi területeken, egyes népeknél. Milyen hagyományok kapcsolódnak a kenyérhez. Pusztán alapvető élelmiszer, a kenyérhez kötődő misztérium és szimbólumrendszer. A különböző népcsoportok kenyeri. Kovászos és kovásztalan kenyér elterjedésének okai. Étkezési sajátosságok. Alap kultúrnövények megismerése. Mi, hol. Pl. Mexikó - kukorica...Mi mindenből lehet kenyeret sütni...
Ökológiai lábnyomunk	Vajon a műanyag káros-e a környezetre vagy csak az ember gondatlan? Mi történik a műanyaggal használat után? Mit jelent a biológiailag lebontható műanyag, és találkozunk-e vele egyáltalán? Mi is pontosan a műanyag, és mennyi műanyag vesz minket körül? Milyen anyagokat váltott ki a műanyag? pl. állatbelsősegek, fém, fa, és mindez miért jó nekünk? Félni kell-e a műanyagoktól, vagy felelősen kell tudni használni őket? Elképzelhető-e az élet műanyag nélkül? Szelektív hulladékgyűjtés. Fenntartható fejlődés. Környezettudatosság. A technika előre haladásával és a civilizáció fejlődésével változott az ember természettel való viszonya, és a természetről alkotott képe is. Míg a 18-19. sz-ban nem törődünk a minket körülvevő környezettel, azóta a mai korban fenntarthatósági problémákkal küzdünk, és próbáljuk megőrizni a minket körülvevő környezetet. Ilyen fenntarthatósági probléma pl. az ökológiai lábnyom nagysága, ami több tényező együttesen határoz meg...
Prezentáljunk	Az igazi tudás ott jöhet létre, ahol kellő motiváció, érdeklődés mellett a gyermek bevonódik a feladatba, érzi, hogy az adott tevékenységben kompetenssé válik. A játék és tanulás során szerzett tapasztalatokat követően igazi alkotó munkát valósíthat meg! - A prezentáció jellemzői, feladatai - A prezentációkészítés kezdetei - prezentáció tervezése - Elrendezések, szövegek kialakítása

	- Képek, mozgóképek, rajzok gyűjtése és beillesztése a prezentációba. - Animációk és áttűnések
LE-GO	A LEGO cég MINDSTORMS nevű termékét használjuk, ami a népszerű Technic készlet elemeire épül, de azokat kibővíti speciális elemekkel. Ezen elemek segítségével egy, a környezetének változásaira reagálni képes, előre megírt program alapján működő gépet, „robotot” lehet készíteni. A LEGO használata az iskolában önmagában is izgalmas dolog, hiszen egyfajta „játékkal” dolgozunk végig, így a motiváció igen magas a tanulóknál. Ugyanakkor nagyon sokrétű fejlesztés történik a szakköri foglalkozásokon: a robot építése közben a téri tájékozódás, finom manipuláció, kreativitás, a programozás közben pedig az algoritmizálás, problémamegoldás fejlődhet. A legtöbb esetben a már „kész”robottal dolgozunk, annak kell különböző előre megfogalmazott problémákat megoldani. A feladatok megoldása egy két részből álló rendszeren belül történik: először a megoldás lépéseit kell megfogalmazni (algoritmizálás), majd a lépéseket a programozás segítségével a gyakorlatba átültetni. Nem léteznek olyan megoldási sémák, amelyek minden problémánál megfelelőek lehetnek, ezért nagyon kevés szerep jut a receptív, értelem nélküli tanulásnak, a memorizálásnak. Helyette a gyerekeknek az értelemgazdag, felfedezéssel tanulás szintjére kell eljutniuk, ha eredményeket akarnak elérni. A legtöbb esetben az út rengeteg kísérletezésen, tesztelésen keresztül vezet a megoldáshoz. A feladat elvégzéséhez szükséges kísérletek száma (a tesztelés hossza) pedig attól lesz kevesebb, ha a hiba minden esetben azonosításra kerül, és arra megoldás születik. A hibák azonosításánál lehet nagy szerepe a tehetséggondozó pedagógusnak, hiszen a diákok sok esetben a könnyebbik utat választanák, és véletlenszerűen változtatnának a paramétereken az újabb kísérlethez. Ehelyett a diákokat a kreatív megoldások felé kell terelni, ösztönözni őket előzetes ismereteik alkalmazására. A gyerekek a tesztelési fázisban így sok olyan tapasztalatot szerezhetnek, amelyekből építkezve a következő feladatoknál már elkerülhetik a buktatókat – ismereteiket kognitív struktúrába rendezve érhetik el az értelemgazdag felfedezéssel tanulás szintjét.
Tartósítás e-(számok) nélkül	Vitaminok megléte, tartósítás története. Miért nem romlik meg a befőtt? (Ozmózis nyomás bemutatása) Mít csinál a szalicilsav? Hogyan füstöltek régen és ma? (Hagyományos füstölés vs. füstaroma) Mi célt szolgált a füstölés? Sajt füstölése.... Tartósításra az ókor óta vannak példák, hús tartósítása, korai levesporok, aszalás...Kül. ősi technikák vannak, amiket a mai napig alkalmazunk. Befőzés, tömény cukoroldattal, hűtéssel tartósítás. Pasztórizálás. Gyógynövények, azok tartósítása, felhasználása.

Orosháza, 2023. április 21.

2023 évi tervek

Történeti szakág

A Nagy Gyula Területi Múzeum történeti szakága a következő pontokba foglalja össze a 2023. évi munkatervét:

I. Gyűjtés, nyilvántartás

II. Bemutató

III. Publikációk

IV. Egyéb feladatok

I. Gyűjtés, nyilvántartás

A Nagy Gyula Területi Múzeum Történeti Gyűjteményét tovább szeretném gyarapítani a 2023. évben is. Szerencsére a 2022. év gyarapodás szempontjából megfelelő volt, ajándékozásoknak és néhány műtárgyvásárlásának köszönhetően értékes tárgyak, dokumentumok kerültek be a gyűjteményünkbe. Reméljük, hogy 2023-ben is sikerül érdekességekre bukkannunk, melyek fontos szerepet játszhatnak városunk és térsége múltjának kutatásában.

2022 végén megkezdődött a Múzeum raktárában, zömmel az előkészítőben található, jelentős mennyiségű, nyilvántartásba nem vett tárgyak gyarapodásba vétele, beletárolása. Néprajzi és történeti tárgyakra van szó, melyek szinte mindegyike 2016 előtt került az intézmény birtokába, azonban az akkori szakmuzeológus nem tartotta lényegesnek nyilvántartásba venni őket. A tárgyak gyarapodásba vétele és leltározása 2023 év legfontosabb feladatainak egyike, melyet a néprajzos és a gyűjteménykezelő kollégákkal közösen végzünk. A tárgyak jelentős száma miatt a feladat néhány hónapot igénybe fog venni.

A 2017. évi revízió 2022-ben folytatódott, év végén, az előkészítőben fellelt, leltározatlan tárgyak között megtalálásra került több száz, a revízió során nem talált tétel. A 2023-as évben fog befejeződni a revízió folyamata, a hiánylistán szereplő tárgyak újrakeresése után az adminisztráció és a lezárás fog következni.

A Múzeum könyvtárának bővítése is folyamatos feladat. A legújabb történeti témájú kiadványok beszerzése folyamatosan zajlik, a muzeális intézmények rendszeresen küldenek tiszteletpéldányokat számunkra a legújabb kutatásaikkal kapcsolatos kiadványaikból, emellett magánszemélyek is gyakran felajánlásokat tesznek részünkre. Amennyiben a könyvtárunk nem rendelkezik még a felajánlott könyvvel, szívesen fogadjuk az adományokat, és beletároljuk őket a kollégákkal.

A Múzeum 2022-ben indult Nekem Értem Velem (N.É.V.) kampánya is folytatódni fog 2023-

ban, a helytörténeti témájú ajándékok feldolgozása, nyilvántartásba vétele, majd elhelyezése a Történeti Gyűjteményben szintén kiemelt feladat. A kampány fellendülése az ünnepek végeztével, januárban várható, többen ígéretet tettek, hogy év elején értékes tárgyakat ajánlanak fel a Múzeumnak.

2022 őszén digitális gyűjtésbe is kezdtünk, az interjúsorozat 2023-ban folytatódni fog Oszkár bácsival, következőleg pedig Verasztó Antal helytörténész emlékeit fogom digitálisan rögzíteni. A hanganyagokat diákok fogják begépelni, közösségi szolgálat keretén belül, hogy írásban is elérhetőek legyenek.

A HunTéka rendszer problémái miatt a tárgyakhoz csatolandó képek feltöltése 2022-ben nem indult el. Év végére azonban a gond megoldódott, újra lehetséges fájlokat csatolni a rekordokhoz. A Történeti Gyűjtemény tárgyaihoz, dokumentumaihoz a képek feltöltését 2023 januárjában megkezdem, a folyamat egész évben tartani fog.

II. Bemutatás

2023 legfontosabb feladata bemutatás szempontjából az új állandó kiállítás elkészítése. A tavalyi év folyamán a kiállításra szánt tárgyak kiválogatása megtörtént, valamint a feliratok, és az idővonal is elkészültek. A mesterek elvonulása után, előreláthatólag január végén kezdődhet el a kiállítás tényleges berendezése, melynek tavasszal el kell teljesen készülnie a zökkenőmentes nyári nyitás miatt. A tárlat összeállítása a múzeum munkatársának részvételével, csapatmunkájában fog megvalósulni. Ezzel a folyamattal párhuzamosan a kiállítás digitális tartalmának összeállítása is elkészül. A kiállítás nagyszabású bemutatója a 2023. évi Múzeumok Éjszakája rendezvény keretén belül fog megtörténni.

2023 második felében időszakos kiállítások megrendezése is szükségessé válik. A 2022 második felére tervezett sporttörténeti kiállítás a Múzeum felújítási munkálatai miatt elmaradt, ezért egy évvel később, 2023 őszén kerülhet megrendezésre. Ezzel kapcsolatosan több téma is lehetséges. A város legpatinásabb sportegyesületét, az OMTK-t 110 éve alapították, melynek kapcsán labdarúgás-történeti kiállítás szervezhető. Másik opcióként az orosházi birkózás történetével kapcsolatos kiállítás tető alá hozása is lehetséges. A helyi birkózó elit nagy öregjei birkózástörténeti könyvet szerkesztenek, melynek kiadása nagy valószínűséggel idén megtörténhet. Ennek apropóján kiállítás is nyílhat Múzeumunkban. Az Every Day KSE Orosháza kézilabda csapata 2001-2003 között az NB I-ben szerepelt, ezt megfejeelve 2003 tavaszán pedig, a mai napig egyetlen orosházi kézilabda csapatként bejutottak a Magyar Kupa szolnoki négyes döntőjébe, ahol a Veszprém és a Szeged mögött bronzérmesként végeztek. Ennek apropóján a kézilabda-történeti kiállítás sem elvetendő gondolat.

Idén megnyílik a helytörténeti klub Múzeumunkban. A klubfoglalkozás keretein belül rövid,

gondolatindító előadások, majd a vendégekkel közös beszélgetések fognak lezajlani. Nyárig a Városi Képtár fog helyet adni a rendezvénynek, melynek legelső beszélgetéseire dr. Bódán Zsolt levéltáros és Koszorús Oszkár helytörténész már igent mondtak, a többi meghívott vendég felkérése 2023 feladata.

2022 őszén beindult a Múzeum helytörténeti sétasorozata, melynek kapcsán az érdeklődők egy séta keretén belül megismerkedhetnek a belváros nevezetes épületeinek, szobrainak, emlékhelyeinek történetével. A séták a jó idő beköszöntével folytatódni fognak, iskolás csoportok és magánszemélyek részére is újabb séták kerülnek megrendezésre.

III. Publikációk

A Múzeum új internetes folyóirata, a Mozaikok Online számára idén is készülni fognak történeti témájú tanulmányok. Ezek témája még kialakulóban van. A folyóirat őszi számában várható előreláthatólag történeti tanulmány megjelenése.

A Múzeum a város iskolái számára egy új szemléletű helytörténeti kiadványt készít, melynek történeti és sporttörténeti része volt az én feladatom. A kötet 2023-ban kerül kiadásra, a történetek és a hozzájuk tartozó feladatok elkészültek, átnézni, ellenőrizni szükséges még őket a kiadás előtt.

IV. Egyéb feladatok

A Múzeum Facebook oldalának kezelése a néprajzi, a régészeti és a történeti szakág képviselőinek feladata. 2023 folyamán továbbra is minimum heti egy történeti témájú Facebook poszt fog megjelenni, melyek zömmel a Történeti Gyűjtemény egy-egy tárgyát mutatják be, de természetesen a jeles helytörténeti és országos történeti események, emléknapok is bemutatásra kerülnek. A látogatószám változó volt 2022 folyamán, bízom benne, hogy az idei bejegyzések még nagyobb érdeklődésre tesznek szert.

A Városi Képtár raktárában fellelt, adattárba tartozó dokumentumok nyilvántartásba vétele megkezdődött még a 2021. év folyamán. A munkálatok nem a tervezett ütemben haladnak, mert nagyon sok kézzel írott levél található ezek között, és egyes művészek kézírása közel jár az olvashatatlanhoz. Egy-egy levél áttanulmányozása sok időt vesz igénybe. Az adattárazás folytatása április elejétől, a képtár tervezett újranyitásától kezdve fog folytatódni.

A Múzeum tavaly elkészült Instagram és Twitter oldalai is be fognak indulni januárban. Az Instagram oldal kapcsán egész jól alakult a követők gyűjtése, egyre többen jelezték vissza a felkérést, vagy találták meg maguktól az oldalt. A Twitter esetében más a helyzet, az alkalmazásnak nincsenek nagy hagyományai Magyarországon, a többi közösségi oldalhoz

képest alapból sokkal kevesebb regisztrált felhasználójuk van, melyek jelentős százaléka nem aktív. Kisvárosokban, mint Orosháza, pedig még alacsonyabb ez az arány. A Múzeum Twitter oldalának tartalommal való feltöltése ettől függetlenül megkezdődik, bízunk a minél nagyobb aktivitásban.

Orosháza, 2023. január 12.

Szemenyei Béla
történész-segédmuzeológus

Az alábbiakban bemutatom a 2023-ra tervezett projekteket.

Első sorban a legfontosabb feladatombnak tekintem az idei évre a régészeti anyag revíziójának a befejezését, a jegyzőkönyv elkészítését. Problémát jelentenek, hogy a Gyarapodási Naplóban szereplő tételek közül sok hiányos, kiemelés után nem lett vissza helyezve, illetve kintlévőségéről nincsenek, vagy hiányosak a feljegyzések. 2023-ban egyik fő feladatombnak tartom, hogy ezeknek az anomáliáknak utánanézzek, az esetleg még kint lévő tárgyak visszakerüljenek a múzeumba. A revízió Benkő József közreműködésével zajlik és várhatóan 2023 novemberében fog befejeződni. 2023-ban tervezem tisztázni a Nsz 38, 81 és 82 lelőhelyek kapcsán felmerült problémákat, a Régészeti Főosztállyal együttműködve. A probléma sajnos bonyolult. A Nsz 38 lelőhely teljesen eltűnt a közhiteles nyilvántartásból, ennek okáról az Örökségvédelmi Hivatal nem tudott tájékoztatást adni. Amennyiben nem sikerül ezt a problémát feloldani, a lelőhelyet újrabejelentjük a megfelelő szerveknél. A mási két lelőhely kapcsán (Nsz 81 és 82) az Örökségvédelmi Hivatal azt a tájékoztatást adta, hogy azok zárolás alá kerültek, ennek okát azonban nem tudták megmagyarázni. Reményeim szerint a Régészeti Főosztállyal sikerül ezeket a problémákat megoldani és a lelőhelyeket újra kutathatóvá tenni.

Amint ez sikerül nyomban hozzálátunk ezen lelőhelyek kutatásának is.

Ebben az évben tovább folytatom (a már tavaly elkezdett) az online kiadványhoz a szerzők keresését és a cikkek begyűjtését. Dorozsmai Balázs Szegedi Régész hallgatóval már sikerült felvenni a kapcsolatot és beleegyezett, hogy jelenlegi kutatási témájában cikket jelentessen meg. Ebből az ügyből kifolyólag már zajlik az egyeztetés Sajti Mariann régésszel, akivel várhatólag februárban tudunk egy közös találkozót leszervezni, aminek a keretében remélhetőleg elég anyagot talál egy cikkhez. A Mozaikok keretében én is tervezem egy cikk írását egy, a fémkeresős anyagban található különleges térdfibuláról. A cikk lektorálására felkértem Dr. Vörös Gabriellát, aki javasolta, hogy vonjam be a munkafolyamatba Merczi Mónikát, a Dunántúli térdfibulák szakértőjét. A cikk várhatóan február végén, március elején készül el.

A 2023-as évre egy publikációt terveztem: Római térdfibulák a Nagy Gyula Területi Múzeum anyagából. A publikáció jelenlegi célja a Múzeum gyűjteményében található térdfibulák összegyűjtése, elemzése, tipologizálása és közre adása. Ennek keretében már megkezdtem az adatgyűjtést, eddig 30 db fibulát sikerült összegyűjteni. A publikációhoz segítségnek felkértem

Dr. Vörös Gabriella régészt, aki biztosított róla, hogy itt is számíthatok még Merczi Mónika segítségére. A publikációhoz még az alábbi adatokra lesz szükség: a fibulák pontos méretei, előkerülési körülményeik, ha van akkor a sírok adatai. Emellett még szükség lesz jó minőségű fotókra. A rendes feldolgozó munka még várat magára, mivel azt a régészeti revízióval kötöttem össze. Ennek oka, hogy a gyarapodási és leltárkönyvekben ezek a tárgyak gyakran csak fibulákként vannak jelölve, azokat a többitől nem különböztetik meg. A publikáció előre láthatólag szeptember elejére lesz kész, de ez nagyban függ az időközben felmerülő többi feladattól.

A 2023-as évre két időszak kiállítás ötlete fogalmazódott meg eddig. Az első, egy az Orosházi Múzeum gyűjtőterületén előkerült és a keltákhoz köthető leletanyagot mutatná be.

Ennek ügyében még fel kellennem a kapcsolatot a korszakkal foglalkozó kollégákkal, hogy a nálunk található leletanyag alkalmas-e erre. Sokkal könnyebben megvalósítható elképzelésnek tartom egy Római koros időszakos kiállítás megrendezését. A leletanyag ismereteim alapján sokkal tartalmasabb és érdekesebb lehet mind a látogatók, mind a szakma számára. Ezen ügyben már elkezdtem a kutatást. Ezek a kiállítások a fentebb felsorolt megkötések folytán valószínűleg csak ősszel kerülhetnek megrendezésre.

Egy nagyobb tudományos projekt, aminek eddig csak az előkészítése zajlik az az Orosháza és Hódmezővásárhely határában található Kakasszék mentén fekvő kb 200 ha-os körárkos temető kutatása lenne. Erre a lelőhelyre Bekő József kollégám hívta fel a figyelmemet, aki légifotók nézése közben azonosította be a lelőhelyet. Az Örökségvédelmi Hivatallal egyeztetve rájöttünk, hogy a lelőhely nincs bejelentve. Ebből kifolyólag 2023 folyamán több terepbejárást és esetlegesen fémkeresős kutatásokat tervezek folytatni. Mivel a lelőhely két múzeum gyűjtőterületén fekszik, ezért szorosabb együttműködést tervezek a vásárhelyi kollégákkal. Hosszú távon az lenne a célom, hogy pályázat keretében talajradaros és magnetométeres felméréseket végezzünk a területen, ami után az eredmények függvényében esetleg tervásatásokat végezzünk a területen. Jelenleg azonban még csak a lelőhely bejelentése zajlik amit várhatóan február végére zárunk le. A lelőhely kutatásába tervek szerint bevonjuk a Szegedi Tudományegyetem Régészeti Tanszékének hallgatóit, akik a terepbejárásokban segédkeznének. Ennek kapcsán már folytattam megbeszéléseket Bíró Gyönyvér régésszel, a tanszék egyik oktatójával.

Orosháza, 2023. január 25.

Pillér Péter Ferenc
régész

Gyűjteményi munka

A 2022-ben megkezdett leltározást folytatni kell: a beletárolt tárgyak helyét elő kell készíteni az áttekinthető néprajzi raktári rend érdekében, majd az újonnan leltározott tárgyakat polcra kell helyezni.

A célirányos gyűjtés is megkezdhető a néprajzi gyűjtemény gyarapítása érdekében. Olyan tárgyakat, tárgy együtteseket, dokumentumokat kell gyűjteni, melyek lehetőleg épek, a kiállításokon és múzeumpedagógiai foglalkozásokon használhatók. Sarkalatos a raktári elhelyezés, hogy a szakszerű tárolással, a méretnek megfelelően elhelyezéssel a megelőző műtárgyvédelemnek eleget tegyünk. A gyűjtés az intézmény anyagi lehetőségei nyomán, csupán ajándékozás útján bővíthet. A beérkező anyagok szükségszerű műtárgyvédelmi munkálatait (állapotfelmérés, tisztítás, restaurálás, konzerválás) szakképzett kolléga végzi.

Tárgygyűjtési koncepció:

- a naptári és egyházi ünnepekhez köthető képeslapok, üdvözlőkártyák, szalvéták, dekorációs elemek, ezekhez kapcsolódó fotók;
- meglévő, leltározott háztartási eszközök áttekintése után a hiányok pótlása (pl. csigatészta készítés eszközei);
- patikák eszközeinek és kelléktárgyainak gyűjtése;
- régi cukrász eszközök és receptek gyűjtése;
- feliratos falvédők gyűjtése.

Az elmúlt évben került bevételezésre Sonkolyos Károlyné helyi, elismert hímző, szakkörvezető hagyatéka, mely válogatásra, feldolgozásra vár.

A néprajzi adattári munka ez évben is folytatódhat, az adattár gyarapodhat, immár a tervek szerint a történeti adattártól elkülönülten, önállóan vezetett leltárkönyvben.

A könyvtári gyűjtemény a beérkező könyvek száma szerint növekszik, legfőképpen ajándékozás útján.

Bemutató

Az új állandó kiállítás kivitelezését be kell fejezni a termék előkészítése után. A kiválasztott néprajzi tárgyakat az idővonalnak megfelelően tárlóba helyezni, egységesen feliratozni, a magyarázó szövegeket elkészíteni. A digitális eszközökön megjelenő és olvasható szövegeket fel kell tölteni, melyek bővebben mutatják be a kiállítást.

A HunTéka rendszerben folytatni kell a jogszabályban is feladatként meghatározott feltöltést, tartalombővítést, hogy a műtárgyainkat szélesebb körben is bemutathassuk és egy felületen legyen elérhető a digitalizált állományunk. Át kell nézni egyesével a leírókartonokat: korrektúrázni a szövegeket, fotó(ka)t hozzá kell rendelni, az egyéb adatokat egyeztetni a leltárkönyvvel. A tárgyak fotózása szépen halad, minden kolléga számára gépen elérhető.

Az intézmény Facebook oldalára ismeretterjesztő bejegyzéseket kell közzé tenni, hogy a látogatóink minél jobban megismerhessék munkánkat, gyűjteményünket, programjainkat. Időszaki kiállítások rendezése a 2023-as évben is feladat, melyek vélhetően az új állandó kiállítás megnyitása után lesznek elkészítve az épület-felújítási munkálatok miatt.

Időszaki kiállítási témaötletek:

- méhészeti kiállítás,
- lepkék világa,
- esküvői kiállítás.

Publikálás

Az orosházi patikák bemutatása, valamint patikatörténeti tárgyak gyűjtése és bemutatása. E témában már az 1980-as években leíró dolgozat született, amely a korszakot idézi meg. (A dolgozat a múzeumi adattárban megtalálható.)

Egyéb

Közreműködés a közönségkapcsolati tevékenységben (múzeumpedagógia, tárlatvezetések), hétvégi múzeumi ügyelet tartása, egyéb szakmai feladatok.

Orosháza, 2023. január 31.

Béziné Purgel Nóra
néprajzos muzeológus

Gyűjteménykezelés

Gyűjtemény

Folytatódik az előraktári rend kialakítása.

A gyűjtemény digitalizálása idén a textilekkel folytatódik. Ezek fotózásához át kell alakítani a munkaállomást, új módszereket kell kitalálni a textilek méretét és sérülékenységét figyelembe véve.

Folyamatosan tisztítom a fotózás alatt kiürült raktári tárlókat, polcokat.

Állományvédelem/műtárgyvédelem

Az állandó kiállítás tárgyainak végleges kiválasztása után, rendbe kell tenni restaurálni, konzerválni azokat a darabokat, amelyeknél ez szükséges.

A fotózásra előkészítem a tárgyakat, ha kell restaurálom, konzerválom.

A képtárban megtisztítom az állandó kiállítás tárgyait.

Nyilvántartás

Elvégzem a mozgatással járó dokumentációkat, kiállítás, kölcsönzés, visszaszállítás.

Egyéb feladatok

Múzeumi rendezvények előkészítése, részvétel a lebonyolításban.

Elkezdődik a Huntéka feltöltése, ezekben a feladatokban a rám bízott részfeladatokat fogom ellátni.

Ügyeletet látok el a rám bízott napokon a múzeumban és a képtárban.

Orosháza, 2023. január 12.

Feldmann Natália
gyűjteménykezelő

A bemutatás és a tudományos munka között félúton helyezkedik el a múzeum legújabb terve, egy úgynevezett helytörténeti klub megalakítása. 2020 végén terveztük beindítani, ám a járványügyi helyzet ennek megvalósításába is beleszólt, illetve az MGP pályázat megvalósítása és a rezsicsökkentés miatti kényszerbezárás miatt ez nem valósult meg. Reményeim szerint 2023 nyáron-ősszel már lehetséges lesz a beszélgetéssorozat megkezdése. Különböző témájú, interaktív előadásokat tervezünk, melyekben részt vennének az érdeklődők, meghívott helytörténeti kutatók, akár iskolások is. A klubfoglalkozások sokak számára érdekes kérdésköröket boncolgatnának, mint például a családfakutatás, vagy városunk történetének kuriózumai, a múzeum történetének bevonásával.

A nyertes pályázaton belül több interaktív, érintőképernyőn is elérhető feladat elérhető lesz a hozzánk látogatók és a múzeum honlapját böngészők részére. Ezek teljesen más felületen és más interakción keresztül szólnak a célcsoportokhoz. Ezeken felül úgy készülünk, hogy az iskolák, óvodák kérésének figyelembe vételével is fogunk foglalkozásokat tartani. Folyamatos lesz az aktuális kiállításokhoz tartozó foglalkozások kidolgozása is, igény szerint.

A 2023-as évben a beadott **MGP pályázat** felújítási munkálatai és az állandó kiállítás újraépítése megvalósul, ezzel együtt új jegyrendszert és új látogatási rendet tervezünk bevezetni. Egyeztetünk a Fenntartóval ennek tárgyában.

2023. június a kiállítás átadása, MÉ

A múzeumok éjszakája rendezvény szervezése egyben a kiállítás megnyitója is.

Múzeumpedagógiai foglalkozások – táborok – továbbra is nyáron lesznek.

A leadott terv igazodik a külső (iskoláktól kapott) kérésekhez, azokkal értelemszerűen bővül.

A tárlatvezető-program sikeresnek bizonyult, az első humán tagozatos „tárlatvezetőink” tavaly érettségiztek, így ez a program újabb osztály/ok bevonását célozza meg.

A Képtárban az állandó kiállítás évente történő megújítását elkezdjük, tematikus napok és alkotónapok/estek bevezetésére készülünk.

Orosháza, 2023. április 21.

Józó Tamásné
múzeumigazgató

